

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Оцінка відповідності та організація розподілу білових товарів»

Студентки 2 курсу, 9 м групи,
спеціальності 076«Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»
спеціалізації«Товарознавство і комерційна
логістика»_____ Фоміна Яна
Борисівна

Науковий керівник

Док-р с-г. наук, професор

_____ Осієвська
Валентина
Валеріївна

Науковий консультант

канд. екон. наук, доцент

_____ Зіміна А.І.

Гарант освітньої програми

док., техн. наук, професор

_____ Сидоренко Олена
Володимирівна

Київ 2019

АНОТАЦІЯ

Фоміна Я.Б. Оцінка відповідності та організація розподілу білових товарів

В роботі зазначена необхідність формування обов'язкових вимог до якості продукції з паперу, розглянуто діючі класифікації білових товарів, проаналізовано стан ринку та особливості оцінки відповідності. Наведено принципи формування асортименту шкільних зошитів та визначено структуру асортименту у роздрібних торговельних мережах, сформульовані методи контролю якості та безпечності білових товарів. Проведена оцінка відповідності шкільних зошитів різних торговельних марок, надана товарознавча характеристика асортименту та якості білових товарів на ТОВ «Тетрада». Описано теоретичні основи організації розподілу товарів на виробничому підприємстві та проаналізовано процес системи розподілу на ТОВ «Тетрада». Визначена рентабельність каналів розподілу шкільних зошитів та розроблено шляхи їх вдосконалення.

Ключові слова: зошит, оцінка відповідності, якість, безпечність, система розподілу, логістичний ланцюг, рентабельність.

SUMMARY

Fomina Y.B. Conformity assessment and distribution of white goods

The paper states the necessity of making mandatory requirements for the quality of paper products, reviews the current classifications of white goods, analyzes the market situation and features of conformity assessment. The principles of formation of an assortment of school notebooks are given and the structure of assortment in retail trade networks is defined, methods of control of quality and safety of white goods are formulated. Conformity assessment of school notebooks of different trademarks was carried out, commodity characterization of assortment and quality of white goods at Tetrada was provided. The theoretical foundations of the organization of the distribution of goods at a production enterprise are described and

the process of the distribution system at Tetrada is analyzed. The profitability of distribution channels for school notebooks has been determined and ways for their improvement have been developed.

Keywords: workbook, conformity assessment, quality, safety, distribution system, logistics chain, profitability.

ЗМІСТ

	С.
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ ТА АНАЛІЗ РИНКУ БІЛОВИХ ТОВАРІВ В УКРАЇНІ	
1.1. Стан ринку білових товарів в Україні	9
1.2. Аналіз діючих класифікацій білових товарів	13
1.3. Особливості оцінки відповідності білових товарів	16
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ БІЛОВИХ ТОВАРІВ ТОВ «ТЕТРАДА»	
2.1. Організація, об'єкти та методи досліджень	21
2.2. Оцінка асортименту та якості білових товарів на ТОВ «Тетрада»	25
2.3. Оцінка відповідності білових товарів на ТОВ «Тетрада»	32
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗПОДІЛУ БІЛОВИХ ТОВАРІВ НА ВИРОБНИЧОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ТЕТРАДА»	
3.1. Теоретичні основи організації розподілу на виробничому підприємстві	38
3.2. Аналіз процесу організації розподілу на підприємстві	41
3.3. Вдосконалення системи розподілу на підприємстві	45
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.	51
ДОДАТКИ	55

ВСТУП

Білові товари відносяться до предметів повсякденного вжитку людей різних вікових категорій, тому виробники намагаються задовільнити попит споживачів розширюючи асортимент і знижуючи цінові позиції. Але не завжди такі товари відповідають вимогам якості і тому негативно впливають на безпеку та здоров'я людини. Це підкреслює те, що оцінка відповідності білових товарів є актуальним питанням сьогодення.

Асортимент виробів з паперу та картону надзвичайно великий. Вагому частину займають білові товари. Це зазвичай блок з аркушів паперу, скріплений у корінці за допомогою клею та ниток. Для блоків використовують папір писальний, малювальний та для зошитів.

Виробники паперово-білової продукції, а саме зошитів, приділяють особливу увагу забезпеченню високої безпечності та якості паперової продукції, установлюючи контроль на всіх стадіях виробничого процесу, починаючи з контролю якості використовуваних сировинних та допоміжних матеріалів і закінчуючи визначенням відповідності випущеного товару вимогам споживчих та експлуатаційних характеристик за призначенням.

Необхідність формування обов'язкових вимог до якості продукції з паперу обумовлено сучасним станом ринку, який характеризується збільшенням обсягів білових товарів на ринку України, в тому числі і сумнівної якості.

Оцінка відповідності паперової продукції повинна бути пріоритетним завданням держави, оскільки від її вирішення залежить конкурентоспроможність вітчизняних підприємств і розширення ринків збуту, здоров'я та культурний рівень людей. Саме це і визначає *актуальність випускної кваліфікаційної роботи*.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є оцінка асортименту, визначення особливостей оцінки відповідності та організації розподілу білових товарів.

Предмет дослідження – асортимент, якість, оцінка відповідності білових товарів .

Об'єктом дослідження є білові товари, що реалізуються на ринку України та, зокрема, ТОВ «Тетрада». Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення наступних завдань:

- дослідити сучасний стан ринку білових товарів в Україні;
- провести дослідження білових товарів за нормативними документами, на прикладі зошитів шкільних;
- проаналізувати оцінку відповідності різних виробників білових товарів;
- розглянути організацію розподілу білових товарів на ТОВ «Тетрада» ;
- розробити рекомендації щодо вдосконалення системи розподілу на підприємстві .

Наукова новизна випускної кваліфікаційної роботи обумовлена тим, що вперше було теоретично узагальнено особливості оцінки відповідності зошитів, що сприятиме покращенню якості білових товарів.

Практична цінність роботи обумовлена тим, що зроблені нами висновки щодо порядку проведення оцінки відповідності білових товарів можуть бути використані у практичній діяльності суб'єктів господарювання, що реалізують такі товари на ринку України. Розроблено пропозицій щодо удосконалення організації розподілу зошитів на виробничому підприємстві ТОВ «Тетрада».

Апробація роботи. Основні положення випускної кваліфікаційної роботи були представлені на міжнародній студентській конференції «Актуальні проблеми підприємництва, торгівлі та маркетингу», яка відбулась 12 березня 2019 р. в КНТЕУ. Доповідь на тему «Оцінка відповідності білових товарів».

Публікації. За результатами досліджень опублікована стаття: «Оцінка відповідності білових товарів у збірнику наукових статей студентів КНТЕУ «Інновації в підприємстві і торгівлі»: зб. наук. ст. студ. Ч. 1. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. — 426-430 с.

Структура та обсяг роботи. Загальний обсяг роботи становить 61 сторінку. Дана робота складається з вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, а також списку використаних джерел з 33 найменувань. Робота містить 18 рисунків і 12 таблиць.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ ТА АНАЛІЗ РИНКУ БІЛОВИХ ТОВАРІВ В УКРАЇНІ

1.1. Стан ринку білових товарів в Україні

На сучасному етапі розвитку промисловості України целюлозно-паперова промисловість є однією з перспективних галузей виробництва, що спрямована на забезпечення стабільного економічного розвитку України. У багатьох розвинутих країнах світу целюлозно-паперова промисловість є однією з провідних галузей економіки, якій приділяється особлива увага з боку держави. Від її розвитку залежить споживання паперу і картону на душу населення, що є одним із показником рівня якості життя і соціального захисту громадян. В Україні на одну особу сьогодні припадає 32,2 кг паперу та картону на рік, що майже вдвічі нижче від рівня середньосвітового споживання, який становить 70 кг на рік [28].

Аналіз ринку целюлозно-паперової продукції свідчить, що за останні 5 років найбільш масовими є виготовлення білових товарів. Вони виробляються в основному з білого паперу зазвичай без друкованого тексту чи ілюстрацій – це зошити, альбоми для малювання, блокноти. Білові товари бувають найрізноманітнішими за форматом, об'ємом, конструкцією, використаними матеріалами та зовнішнім оформленням. З кожним роком зростає попит на оригінальні конструкції білових товарів. Ось чому цей сегмент є популярним серед споживачів.

На вітчизняному ринку представлено широкий асортимент білових товарів, де зошити займають вагому частку. Всього в Україні зошити виготовляють 107 підприємств, з них 17 входять в «Асоціацію виробників зошитів». На 12 виробників припадає 90% всього обсягу виробництва зошитів, серед яких «Понінківський комбінат», «Поліграфіст», «Преса України», «Поліграфсервіс» [19].

Вітчизняних виробників зошитів можна звести в чотири групи:

- виробники відомих торгових марок: «Бріск», «Тетрада», «Зошит України», «Мрії збуваються», видавництва «Поділля» і «Школярик», які реалізують продукцію в Україні та за її межами;
- виробники, які обслуговують місцеві ринки: «Дрогобицька друкарня» та ін.;
- виробники офісної продукції;
- підприємства, які розміщують замовлення на виготовлення, не маючи своїх виробничих потужностей.

Упродовж останніх років спостерігається загострення конкуренції між виробниками паперово-білових виробів щодо збільшення власної частки доходу на ринку зошитів. При цьому рівень рентабельності зошитів поступово знижується.

У такій ситуації замовлення на зошити супроводжуються зростаючими вимогами до рівня якості продукції та запитами щодо розширення товарного асортименту.

Отож, формування галузі виробництва зошитів періодично затримується інноваційними процесами, процесами перегрупування сил впливу, переорієнтації та реорганізації виробництва та зв'язків зі збутовими мережами, що і зумовлює не стабільні показники з року в рік, як зображено на рис.1.1 [24].

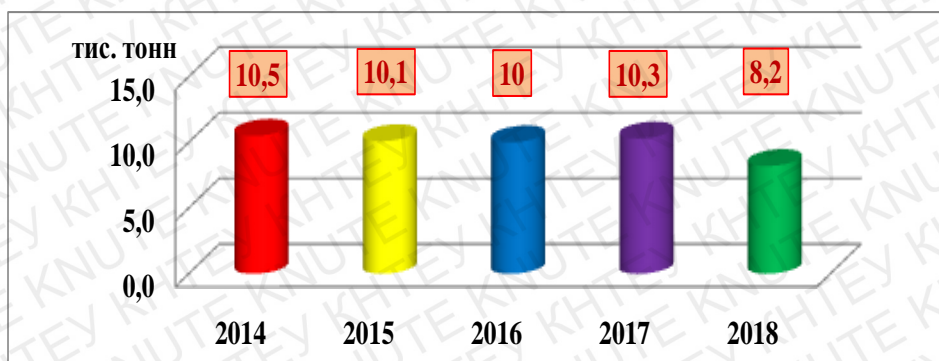

Рис. 1.1. Динаміка обсягів виробництва зошитів в Україні [24]

Виробництво зошитів з паперу в Україні за 2014-2018 роки не має стійкої тенденції, майже на 5% показники зменшились за перші 3 роки, поступово відновлюючи позиції і різкого спаду на 20% за 2018 рік.

Як свідчать дані Державної служби статистики, за 2018 рік було виготовлено лише 8,2 тис. зошитів. Українські виробники повністю задовольняють попит вітчизняного покупця на зошити, хоч зараз вони і не мають підтримки з боку держави.

Ще десять років тому на українському ринку була переважно імпортна продукція, то тепер вітчизняні виробники практично витіснили імпортні зошити, які швидше варто відносити до преміум класу, призначений для споживачів, готових оплачувати нестандартний дизайн і дорогу обробку.

Позитивним моментом сьогодні на ринку зошитів є те, що значно зменшилася кількість польської та російської продукції. Окрім того, українські зошити експортують, переважно у країни СНД та Прибалтики [19].

За даними Державної фіскальної служби України, лише за 2018 рік українські підприємства експортували 966 тонн зошитів, що на 7% більше ніж за попередній рік .

В грошовому еквіваленті експорт зошитів за 2014-2018 роки складає 6976,5 тис. дол. імпорт 520,5 тис. дол. Детальна інформація наведена на рис 1.2.

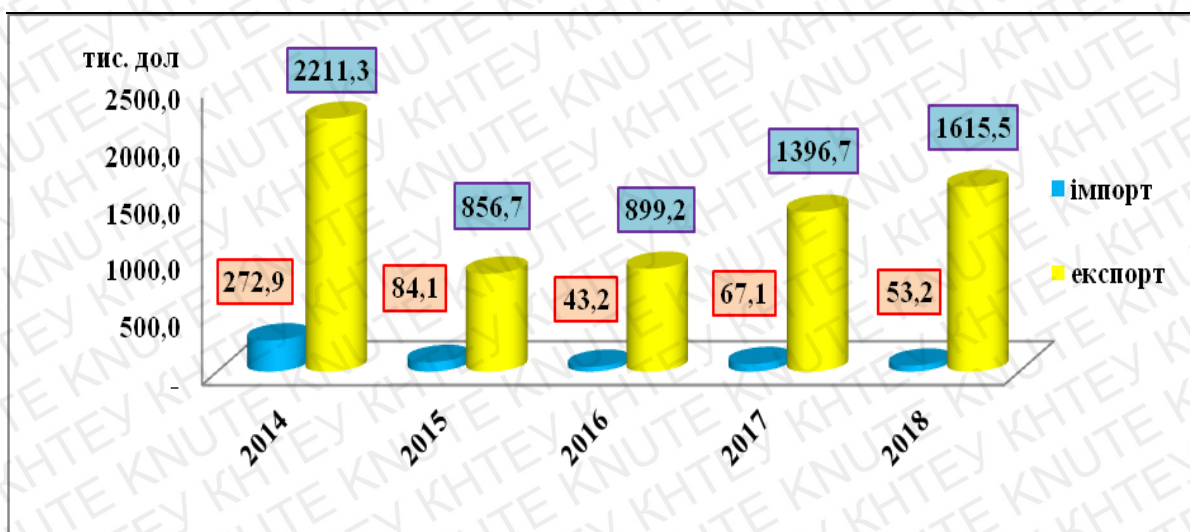

Рис. 1.2. Експорт-імпорт зошитів за 2014-2018 роки, тис. дол. [24]

ТОВ «Тетрада» складає близько 52% вітчизняного ринку від виробників шкільних та загальних зошитів за офіційною статистикою асоціації «УкрПапір», як показано на рис.1.3.

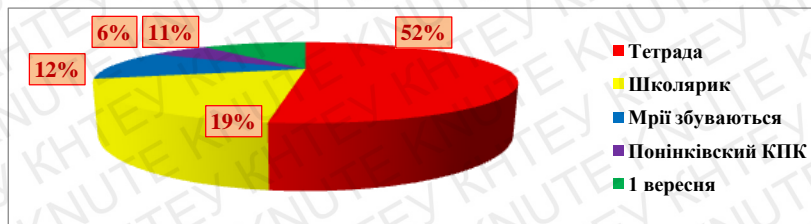

Рис. 1.3. Доля підприємств в загальному обсязі ринку України за показниками асоціації «УкрПапір» у 2018 році [25]

Компанія «Тетрада» – це визнаний лідер на українському ринку шкільних зошитів та паперово – білової продукції, що в рік виготовляють більш ніж 130 млн шт. зошитів в 12 – ти листовому розрахунку за офіційною статистикою асоціації «УкрПапір», як показано в табл. 1.1 [25].

Таблиця 1.1

**Обсяги виробництва зошитів за основними виробниками
у 2016 – 2018 роках, млн шт.**

Назва компанії – виробника	2016 рік	2017 рік	2018 рік
ТОВ «Тетрада»	99.13	120.14	130.23
ТОВ «Мрії Збуваються»	45.54	53.10	49.20
ТОВ «Бріск»	62.53	62.26	51.70
ТОВ «Дніпропетровська ПФ»	11.76	11.85	16.10
ТОВ «Видавництво Поділля»	37.70	42.50	15.00
ТОВ «Школярник» (оціночно)	56.00	72.10	48.50
Інші 20 підприємств	109.89	41.39	2.72*
Всього:	422.55	385.34	295.82

* без урахування малих підприємств

Основними споживачами білових товарів є школярі у віці від 7 до 18 років і, коли в країні відбувається демографічний спад, виробництво зошитів також зменшується приблизно на 5%.

Як відомо, товари для школи характеризуються сезонністю продажу, коливання продажів продукції протягом усього року. Найбільший серед них – літній (липень-серпень). До цього ж періоду належить і друга половина вересня. Інший «піковий» період – це передноворічні свята, коли батьки роблять дітям невеличкі подарунки. У цей період продається в основному так звана дрібна шкільна група – альбоми, зошити, фломастери, фарби тощо.

Дані наведені на рис. 1.4.

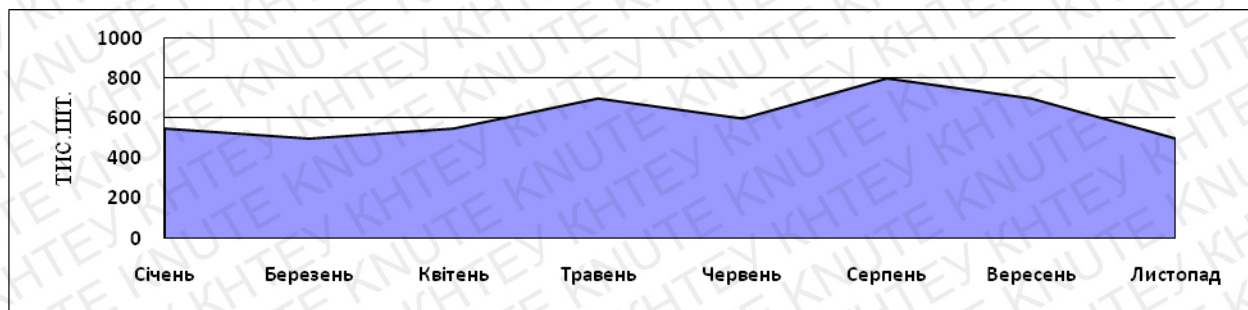

Рис 1.4. Крива продажів білових товарів в Україні за 2018 [28]

Таким чином дослідження вказують на те що, на ринку білових товарів спостерігаються зміни пріоритетів споживачів під час вибору цього товару. Українці стали більш вимогливі до якості продукції, і ціновий фактор вже не є єдиним за вибору паперової продукції.

1.2. Аналіз діючих класифікацій білових товарів

Розширення виробництва товарів, розвиток науки і техніки вимагає постійного вдосконалення класифікації товарів народного споживання. Відсутність науково обгрунтованої класифікації товарів значною мірою обмежує можливості широкого вивчення споживних властивостей нових видів виробів, ускладнює встановлення логічного взаємозв'язку між окремими групами і видами товарів [4].

Класифікація являє собою логічний процес розподілу (понять, властивостей, явищ, предметів) на категорії (підмножини) різного рівня в залежності від певних ознак і вибраних методів розподілу.

Об'єктом класифікації є товари, їх властивості, показники якості, а також сировину і матеріали для їх виробництва, методи оцінки якості, види контролю якості і т. д.

Над розробкою класифікації білових товарів вчені-товарознавці працюють давно. З тих часів запропоновано десятки її варіантів.

Існує три основних види класифікації товарів :

- ❖ загальнодержавна;
- ❖ торговельна;
- ❖ навчальна.

Білові товари, які призначені для задоволення духовних потреб людини і які реалізуються через торговельну мережу отримали назву товарів культурного призначення та увійшли до номенклатури товарів народного споживання під скороченою назвою культтовари.

Групування здійснено за споживним призначенням товарів. Поряд з цим, враховані також виробничі ознаки - галузева належність або інше походження продукції, ступінь обробки, вид сировини і матеріалів, готовність продукції до вживання або використання споживачами.

Систематичний товарний словник містить 103 товарні групи. Культтовари належать до 16 розділу «Товари культурно-побутового та канцелярського призначення» і поділяються за такими групами: паперово-білові, канцелярські та шкільно письмові, обчислювальна техніка та інші.

Білові товари за даною класифікацією належать до групи паперово-білових товарів.

Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД) містить 97 груп товарів, складається на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів та затверджується законом про Митний тариф України. Є систематизованим

переліком товарів, який включає код товару, його найменування, одиницю вимірювання та обліку.

В УКТЗЕД білові товари систематизовано за розділами, групами, товарними позиціями, товарними підпозиціями, найменування і цифрові коди яких уніфіковано з Гармонізованою системою опису та кодування товарів.

Білові товари, на прикладі зошитів відносять до 48 групи «Папір і картон; вироби з паперової маси, паперу або картон», і має код 4820 20 00 00 [32].

Навчальна класифікація використовується для складання програм, підручників і є базою для вивчення товарів. Вчений І.Д. Дмитрієв у своїй праці з вивчення наукових основ класифікації культтоварів пропонував до класу культтоварів віднести: шкільно-письмові та канцелярські товари, радіотовари, та інші.

Так і за колективною монографією «Класифікація непродовольчих товарів» культтовари включають шкільно-письмові та канцелярські товари і поділяються на папір, картон, шкільно-письмові, канцелярські і вироби з паперу та картону до яких і належать білові товари [23].

На основі аналізу торговельної та навчальної класифікації, літературних джерел Т.Г.Глушкова автор книги «Товари культурно побутового призначення» пропонує віднести білові товари до групи Папір, картон та вироби з них, підгрупи: вироби з паперу та картону. Оскільки сегмент паперу, виробів з паперу, а, таким чином, і асортимент білових товарів досить великий, що потребує виокремлення в окрему групу як на рис.1.5.

Рис.1.5. Класифікація виробів із паперу та картону [4]

До білових виробів з паперу відповідно до ДСТУ 3125-95 «Папір та картон. Білові вироби канцелярські» відносять зошити, альбоми, блокноти, споживчий папір для писання у пачках, немарковані поштові конверти та ін.

Біловий виріб – це паперовий виріб без нумерації сторінок. Виготовлений переважно з білого паперу без друкованого тексту та ілюстрацій (ДСТУ 3125-95). Зошити найбільш поширена і велика група, яка займає більше 80% річного обсягу випуску білових товарів [16].

На нашу думку, використання міжнародних стандартів є на сьогодні одним із найефективніших шляхів розвитку класифікації білових товарів в Україні, тому що саме міжнародні стандарти відображають передовий міжнародний науково-технічний досвід.

Одним зі шляхів розвитку класифікації можна вважати моніторинг і своєчасне внесення змін та доповнень у національні класифікатори на основі змін та доповнень в міжнародні та європейські класифікації.

1.3. Особливості оцінки відповідності білових товарів

Останнім часом чітко сформувалася така тенденція на ринку білових товарів: споживачі стали більш вимогливими не до ціни, а до якості товару. Така переорієнтація пов'язана, передусім, зі зміною потреб споживача.

Сьогодні значно більший попит мають сертифіковані товари, що пройшли процедуру оцінки відповідності та відповідають найвищим вимогам нормативних документів – це, наприклад, і нормований високий відсоток білості паперу для зошитів, відповідний естетичний вигляд і висока щільність обкладинок [21].

Сучасна нормативно-правова база України задовольняє вимоги щодо якості та безпечності шкільних зошитів, проте не врегульовує всіх питань, що виникли у зв'язку зі змінами цього різновиду видавничо-поліграфічної продукції.

Так як обов'язкову сертифікацію замінено процедурою підтвердження відповідності, яка є добровільною, контроль за якістю шкільних зошитів з боку

держави, на даний момент, значно послаблюється. Відтепер основна відповідальність за це покладається на виробника.

Процедура оцінки відповідності згідно з Законом України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» та за «Блакитною настановою» – це будь-яка процедура, яка прямо чи опосередковано використовується для визначення того, чи виконуються встановлені вимоги у відповідних технічних регламентах чи стандартах [1, 27].

Процедури оцінки відповідності білових товарів включають:

- ✓ процедури відбору зразків паперу та випробовування ;
- ✓ здійснення контролю;
- ✓ оцінку, перевірку, реєстрацію результатів;
- ✓ акредитацію та затвердження висновків.

Результатом підтвердження відповідності білових товарів є видача документа, декларації відповідності, сертифіката якості або відповідності, на основі рішення, яке приймається після проведення відповідних процедур оцінки відповідності, що довели виконання встановлених вимог.

Проведення оцінки відповідності є відповідальністю виробника. Якщо виробник доручає субпідряднику проектування або виробництво, він все одно залишається відповідальним за проведення оцінки відповідності.

Оцінку відповідності не слід плутати з ринковим наглядом, який полягає у здійсненні контролю національними органами ринкового нагляду після введення продукції в обіг.

Втім, обидва методи доповнюють один одного і в рівній мірі необхідні для забезпечення захисту відповідних суспільних інтересів та безперервного функціонування внутрішнього ринку.

У Гармонізованому законодавстві Союзу процедури оцінки відповідності білових товарів охоплюють як стадію проектування, так і стадію виробництва. Вони складаються з одного або двох модулів. Деякі модулі охоплюють обидві стадії.

Законодавець вибирає з меню модулів/процедур оцінки відповідності ті, які є найоптимальнішими для відповідного сектора. Повинні вибиратись найменш обтяжливі модулі з урахуванням виду продукції та ризиків, що вона становить, впливу на захист суспільних інтересів, економічної інфраструктури даного сектора, методів виробництва тощо, а там де це можливо, повинна надаватися можливість вибору між модулями контролю, сертифікації та/або забезпечення якості.

Відповідальність за проведення оцінки відповідності покладається на виробника. Однак, якщо це вимагається відповідним законодавством, до процедури оцінки відповідності повинна бути залучена третя сторона.

У загальному підсумку, існує три можливості:

- Залучення третьої сторони не вимагається. Це може стосуватись випадку, коли, на думку законодавця, декларації виробника достатньо, щоб забезпечити відповідність конкретної продукції відповідним законодавчим вимогам У цьому випадку виробник сам здійснює всі необхідні контрольні заходи та перевірки й складає технічну документацію, а також забезпечує відповідність процесу виробництва.
- Оцінка відповідності здійснюється із залученням внутрішньо-фірмового акредитованого органу з оцінки відповідності, який є частиною організації виробника. Однак, цей внутрішньо-фірмовий орган не повинен здійснювати жодної іншої діяльності, ніж оцінка відповідності, та повинен бути незалежним від будь-яких комерційних, проектувальних чи виробничих підрозділів Він повинен продемонструвати той же рівень технічної компетентності та неупередженості, що й зовнішні органи з оцінки відповідності, шляхом акредитації.
- Втім, у деяких інших випадках законодавець може вважати за необхідне залучення третьої сторони, тобто зовнішнього органу з оцінки відповідності.

Точніше місце оцінки відповідності в ланцюгу постачання зображене на рис. 1.6. [1].

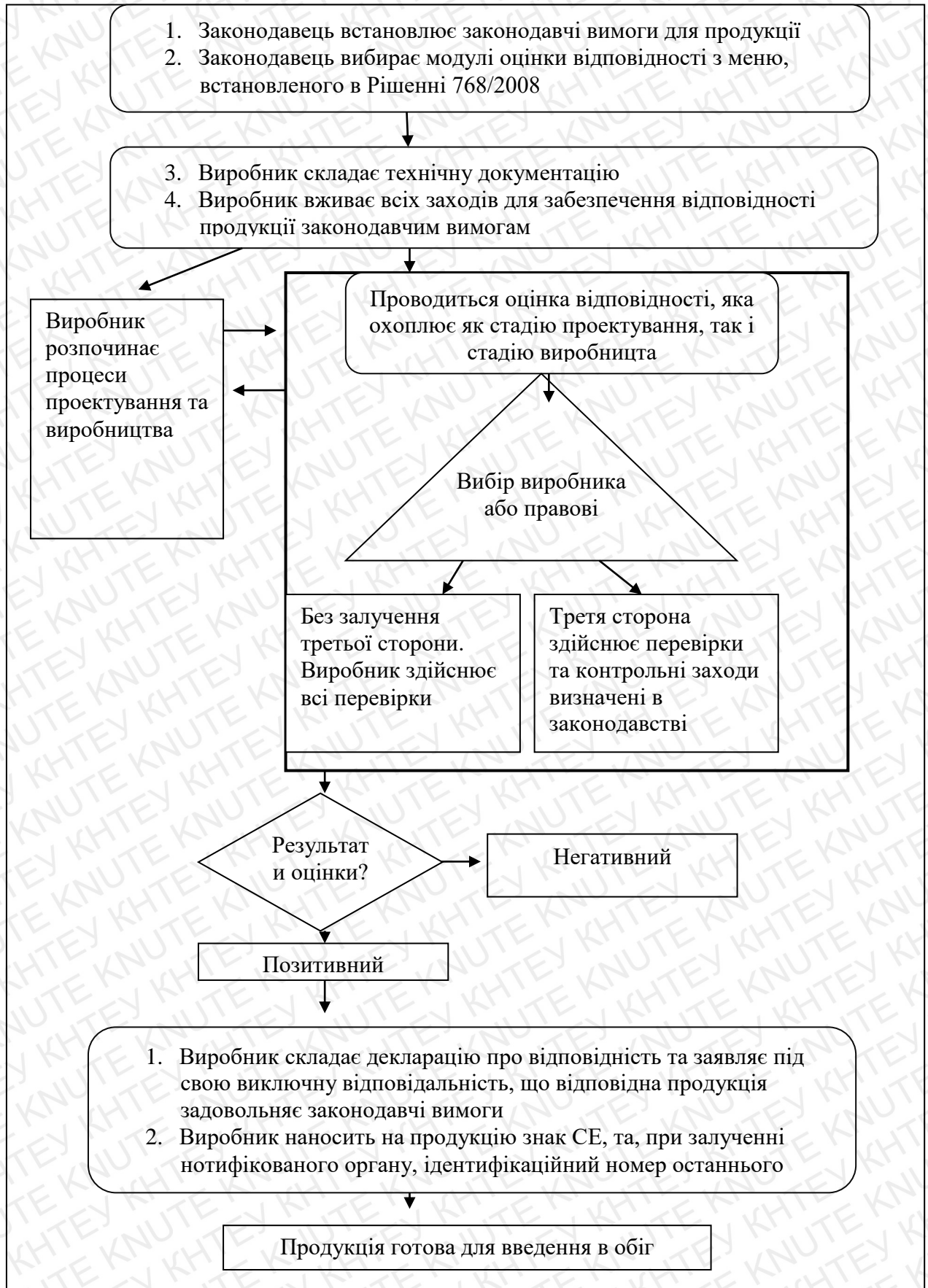

Рис.1.6. Місце оцінки відповідності в ланцюгу постачання

Одним з важливих етапів проведення оцінки відповідності є вибір модулів оцінки відповідності. За постановою кабінету Міністрів визначені модулі оцінки відповідності від 13.01.16 «Про затвердження модулів оцінки відповідності, які використовуються для розроблення процедур оцінки відповідності, та правил використання модулів оцінки відповідності» модуль оцінки відповідності – це уніфікована процедура оцінки відповідності чи її частина, визначена згідно з відповідним актом законодавства Європейського Союзу.

Модулі, що використовуються під час оцінки відповідності продукції відповідно до Технічних регламентів наведені у таблиці 1.2 [26].

Таблиця.1.2

Модулі оцінки відповідності

Модуль А	Внутрішній контроль виробництва
Модуль В	Перевірка типу
Модуль С	Відповідність типові за результатами внутрішнього контролю виробництва
Модуль D	Відповідність типові шляхом забезпечення належної якості виробництва
Модуль Е	Відповідність типові шляхом забезпечення належної якості продукції
Модуль F	Відповідність типові за результатами перевірки продукції

Так як не існує Технічного регламенту на білові товари, в якому б чітко були прописані модулі оцінки відповідності та спеціальні вимоги, так як наприклад, у технічному регламенті на іграшки та мийні засоби, то виробник білових товарів сам обирає необхідні модулі для дослідження.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ БІЛОВИХ ТОВАРІВ ТОВ «ТЕТРАДА»

2.1. Організація, об'єкти та методи досліджень

Так як, зошити є товаром дитячого користування, виробники повинні використовувати матеріали і поставляти на ринок товари, які відповідають нормам показників безпеки та якості за ДСТУ 4736:2007 «Зошити шкільні. Технічні умови» та ДСанПіН 5.5.6.138-2007 «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей. Державні санітарні правила і норми» [15,17].

Саме тому, завданнями особливої важливості стає оцінка відповідності та проведення експертизи якості зошитів на прикладі товарів, що реалізуються ТОВ «Тетрада». Така оцінка здійснюється з метою формування на торговельному підприємстві найбільш конкурентоспроможного асортименту зошитів та максимального задоволення потреб споживачів. Політику та цілі в сфері оцінки відповідності ТОВ «Тетрада» наведені в додатку А.

З огляду на це, відповідно до завдань даної роботи, нами було проведено оцінку відповідності зошитів, що найбільш широко представлені на ринку України.

Випускна кваліфікаційна робота виконувалась за матеріалами діяльності ТОВ «Тетрада». Підприємство розташоване в Київській області, Києво-Святошинського району, с. Тарасівка, вул. Київська 77/9. ТОВ «Тетрада» – це визнаний лідер на українському ринку шкільних зошитів та паперово – білової продукції, що в рік виготовляють більш ніж 130 млн. шт. зошитів в 12 – ти листовому розрахунку за офіційною статистикою асоціації «УкрПапір».

Проведення досліджень щодо оцінки відповідності обраних зразків зошитів було організовано в лабораторіях кафедри товарознавства та митної справи КНТЕУ та проаналізовано результати досліджень ТОВ «Тетрада».

Загальна схема досліджень, в рамках випускної кваліфікаційної роботи надана на рис. 2.1.

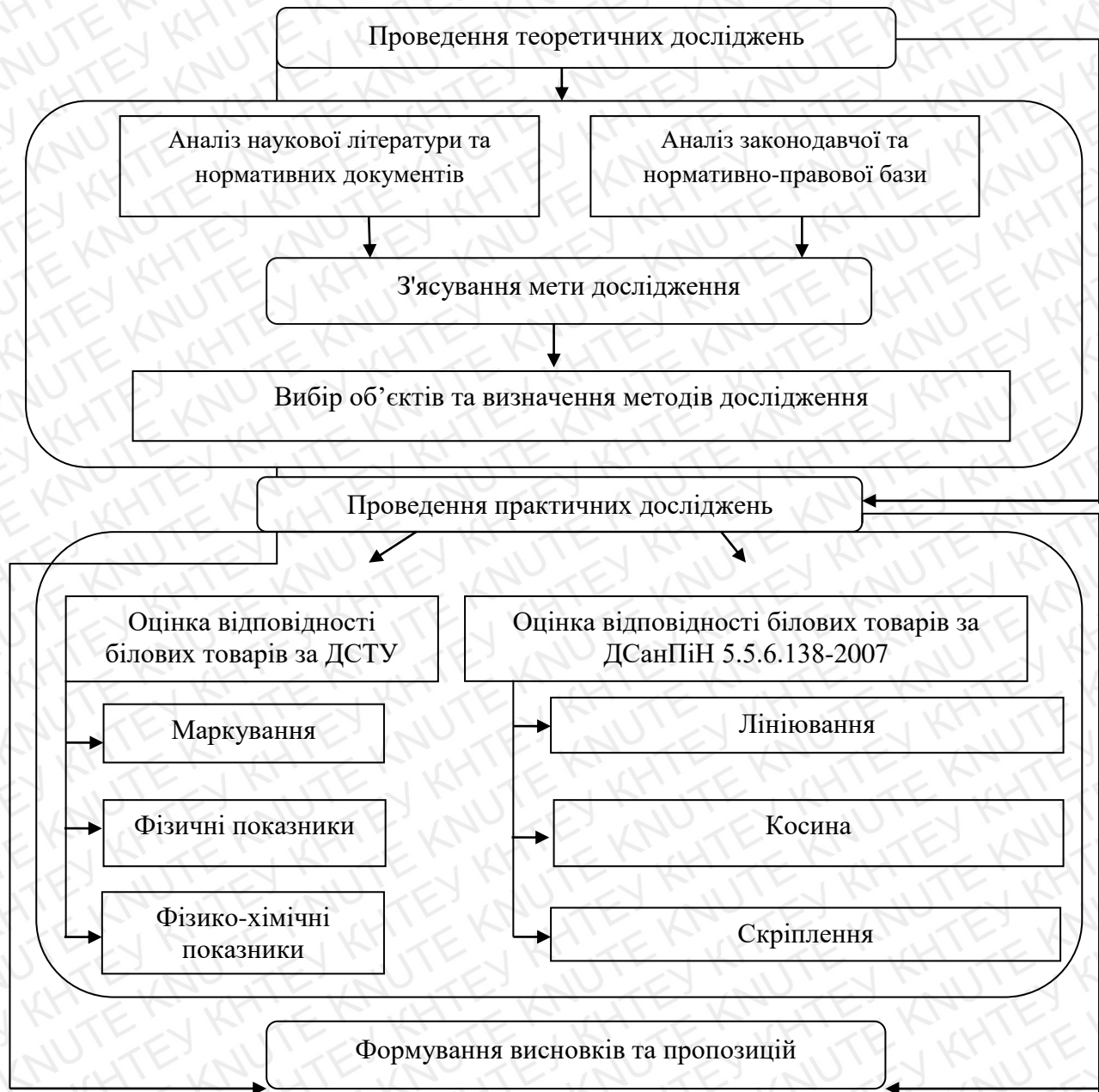

Рис. 2.1.Схема досліджень в рамках ВКР

Об'єктом дослідження є білові товари, що реалізуються на ринку України. Для підтвердження відповідності шкільних зошитів показникам нормативних документів обрано 5 зразків продукції, середньої цінової категорії, на 12 сторінок в клітинку, у чотирьох роздрібних торговельних мережах міста Києва («Папірус», «Ашан», «Капітошка», «Канцтовари»), які відрізняються один від одного розміром торгових площ, спеціалізацією і асортиментом.

Характеристика досліджуваних зразків зошитів наведена у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Характеристика досліджуваних зразків зошитів

Показник	Зразки				
	1	2	3	4	5
№ зразка					
Торгова марка	«Тетрада»	«Школярник»	«Понінківський КПК»	«1 вересня»	«Мрії збуваються»
Місцезнаходження	Київська обл.	Тернопільська обл.	Хмельницька обл.	м. Дніпро	Київська обл.
Ціна, грн	1,75	3,00	1,50	3,20	1,70

За показниками якості папір, який використовують для зошитів повинен відповідати вимогам ГОСТ 18510 «Папір писальний. Технічні умови». Хоча у 2007 р. вступив у дію новий ДСТУ 4736:07 "Зошити шкільні. Технічні умови", згідно з яким допускається використання інших видів паперу, окрім писального, що не суперечать Державним санітарним нормам[10].

Одним із показників якості, який може контролювати будь який споживач зошитів, є його маркування. Новий ДСТУ 4736«Зошитишкільні. Технічні умови» порівняно з ГОСТ 12063 «Тетради школьные. Технические условия» суттєво розширює інформаційні дані, які мають бути зазначені (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Маркування зошитів

ДСТУ 4736 [17]	ГОСТ 12063 [5]
<ul style="list-style-type: none"> ✓ назва країни-виробника; ✓ назва підприємства-виробника і (або)фірми-замовника; ✓ основне призначення продукції; ✓ відомості про сертифікацію згідно з ДСТУ 2296; ✓ юридична адреса виробника; ✓ обсяг зошита шкільного в аркушах; ✓ товарний знак (за його наявності); ✓ позначення стандарту, за яким продукцію виготовлено та помарковано, а також артикула; ✓ штрихового коду; сорту (лише для виробів другого сорту), яке наноситься штампуванням 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ назва підприємства ✓ виробника та товарний знак; ✓ ціна; ✓ об'єм зошита в аркушах; ✓ артикул; ✓ сорт

На зошиті має зазначатись назва країни, підприємства-виробника або фірми-замовника, юридична адреса, яка вказує споживачу, куди можна звернутися за виявлення недоброякісної продукції. Наявність штрих-коду на упаковці товару є обов'язковою умовою реалізації товару в розвинених західних країнах. Однак право поставити штрих-код на свій товар має далеко не кожний виробник. Таке право мають лише ті підприємства, що офіційно зареєстровані в національній асоціації. Самовільне використання штрих-коду є порушенням міжнародних правил і передбачає застосування відповідних санкцій. Наявність інформації про об'єм зошита в аркушах дає можливість споживачеві обрати необхідний продукт за вигідною ціною. Основне призначення маркування продукції, допомагати вибрати товар за необхідною метою використання і для певної цільової аудиторії споживачів.

У конкурентній боротьбі лише ті підприємства зберігають і поліпшують своє становище на ринку, які послідовно ведуть роботу з підтримання і вдосконалення якості продукції за важливими для споживачів показниками. Для вирішення цієї проблеми використовують різні методи контролю, серед яких найпоширенішими нині є органолептичний та інструментальний.

Оцінка відповідності якості та безпечності шкільних зошитів проводиться органолептичним та інструментальним методом згідно ДСанПіН 5.5.6.138-2007 та ДСТУ 4736:2007.

Органолептичний метод – це визначення якості продукції за допомогою органів відчуттів людини (зору, слуху, дотику). Інструментальний метод полягає у використанні різноманітного обладнання та пристроїв для оцінки фізичних або фізико-хімічних властивостей паперової продукції.

Оцінка відповідності шкільних зошитів за ДСанПіН 5.5.6.138-2007 «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей. Державні санітарні правила» проводиться візуально та за допомогою лінійки виміральної за ГОСТ 427-75 згідно таких показників: розмір зошита, скріплення, лініювання, косина, запах [31]. Методи оцінки відповідності за ДСТУ 4736:2007 «Зошити шкільні. Технічні умови» наведено у таблиці 2.3[17].

Таблиця 2.3

Оцінка відповідності зошитів вимогам ДСТУ 4736:2007

Показник	Метод.
Маса площею 1 м ²	ГОСТ 13199-88 «Полуфабрикаты волокнистые, бумага и картон. Метод определения массы продукции» [6]
Ступінь проклеювання	ГОСТ 8049-62 «Бумага. Штриховой метод определения степени проклейки» [13]
Розривна довжина	ГОСТ 13525.1-79 «Полуфабрикаты волокнистые, бумага и картон. Методы определения прочности на разрыв и удлинения при растяжении» [7]
Білість	ГОСТ 30113-94 «Бумага и картон. Метод определения белизны» [12]
Непрозорість	ГОСТ 8874-80 «Бумага. Методы определения прозрачности и непрозрачности» [14]
Засміченість	ГОСТ 13525.4-68 «Бумага и картон. Метод определения сорности» . [9]
Вологість	ГОСТ 13525.19-91 «Бумага и картон. Определение влажности. Метод высушивания в сушильном шкафу» . [8]
Щільність	ГОСТ 27015-86 «Бумага и картон. Методы определения толщины, плотности и удельного объема» [11]

Також пораховано коефіцієнт структури асортименту ТОВ «Тетрада», а саме шкільних зошитів[31].

Експериментальна частина випускної кваліфікаційної роботи проводилась на матеріалах технічної лабораторії ТОВ «Тетрада», а також в лабораторії кафедри товарознавства та митної справи Київського національного торговельно-економічного університету (КНТЕУ) .

2.2. Оцінка асортименту та якості білових товарів на ТОВ «Тетрада»

Сучасна паперово-целюлозна промисловість виготовляє понад 160 видів паперу, а тому і асортимент білових товарів значно розширюється останні роки, з'явилося багато нових товарів різноманітного оформлення. Сьогодні ТОВ «Тетрада» сучасне спеціалізоване підприємство, за масштабами виробництва не мають собі рівних в Україні. Вже 20 років компанія тішить споживачів якісною продукцією.

Асортимент продукції з паперу на ТОВ «Тетрада» зображений на рис. 2.2

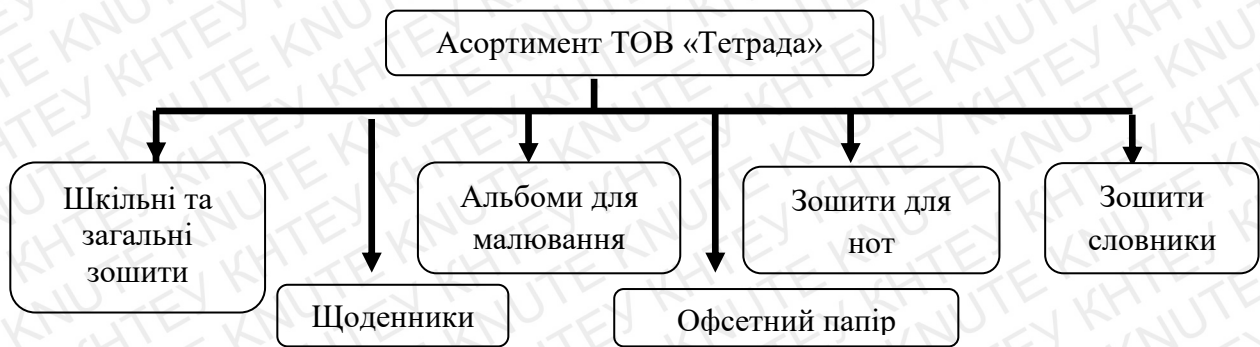

Рис. 2.2. Асортимент продукції з паперу на ТОВ «Тетрада» [25]

Асортимент товарів багатий і різноманітний: шість брендів зошитів і більше 900 видів малюнків на обкладинках сподобаються найвибагливішим споживачам. Продукція ТОВ «Тетрада» реалізується через розвинену дистриб'юторську мережу та охоплює усю Україну [25].

До асортименту підприємства входить більше 300 позицій, але все ж таки основним напрямком залишаються шкільні та загальні зошити, альбоми для малювання, кольоровий папір та картон, пластилін, гуашеві та акварельні фарби, що виробляються на ПАТ «Радуга», м. Конотоп, Сумської області, а також канцелярські книги в твердому та м'якому сплетінні.

Це найбільший виробник 6 брендів зошитів (дешевий сегмент – Тешка та КС, середній сегмент – Фонова і ДАТА та дорогий сегмент – зошити ВІЛЛ або Тверді зошити та Люкс), кольорового паперу та картону, пластиліну, гуаші і акварельних фарб, альбомів для малювання з перфорацією та інших виробів

Зошити шкільні та загальні складаються більш ніж з 900 найменувань та серій, що є безпосередньою ознакою лідерства компанії на ринку України і поділяються на підприємстві на:

1) Економний клас – Тешка (маса 1 м² обкладинки – 80 г/м², маса 1 м² внутрішнього блоку – 55 г/м², білість паперу – 88 %, папір офсетний LWC, виробник Фінляндія) та КС (маса 1 м² обкладинки – 80 г/м², папір офсетний LWC Base, виробник Фінляндія; маса 1 м² внутрішнього блоку – 55 г/м², білість паперу – 98 %, папір офсетний LWC, виробник Фінляндія);

2) Середній клас – Фоновий зошит (маса 1 м² обкладинки – 90 г/м², виробник Німеччина, LeiraLtd, внутрішнього блоку – 55 г/м², білість паперу – 88 %, папір офсетний Котлас, виробник та імпортер Росія) та ДАТА (маса 1 м² обкладинки – 90 г./м², виробник Німеччина, LeiraLtd., маса 1 м² внутрішнього блоку – 55 г/м², білість паперу – 92 %, папір офсетний «Котлас», виробник та імпортер Росія) [25];

3) Дорогий клас – Твердий зошит (маса 1 м² обкладинки – 180 – 200 г/м², виробник Китай, марка IP Sun та NevیاCube, маса 1 м² внутрішнього блоку – 55 – 60 г/м², білість паперу – 90%, папір офсетний «Котлас», виробник та імпортер Росія) та зошит Люкс (маса 1 м² обкладинки – 180 – 200 г/м², виробник Китай, марка IP Sun та NevیاCube, з нанесенням УФ – лаку, маса 1 м² внутрішнього блоку – 55 – 65 г/м², білість паперу – 95 %, виробник та імпортер «Сиктивкарський лісопромисловий комбінат», Росія).

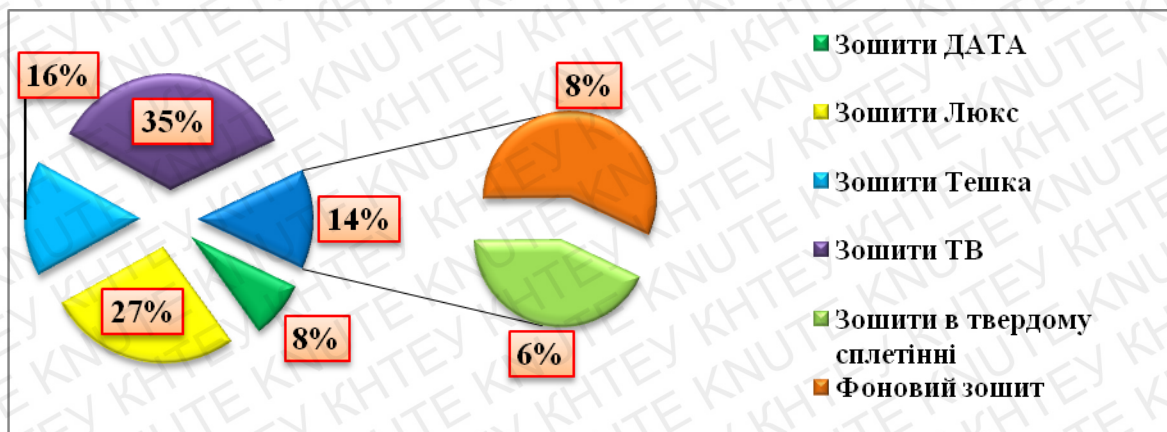

Рис. 2.3. Ассортимент зошитів на ТОВ «Тетрада» за брендами, % [25]

На сьогодні основним виробником шкільних зошитів в Україні є ТОВ «Тетрада». Підприємство виготовляє шкільні зошити з різною кількістю аркушів (12, 18, 24, 36, 48, 60, 96), відповідно до вимог, які зазначенні в ДСТУ 4736:2007 та ГОСТ 13309-90.

Шкільні зошити скріплюються за допомогою скоб, для виготовлення використовують офсетний папір, маса 1 м²паперу - 60 г/м². За лініюванням поділяються з клітинкою, лінією та похилою лінією (лише зошити з 12, 18 та 24 аркушами). Ассортимент зошитів на ТОВ «Тетрада» наведений на табл. 2.4[25].

Таблиця 2.4

Асортимент зошитів на ТОВ «Тетрада»

Назви Зошитів	Загальна інформація			Внутрішній блок			Обкладинка
	к-сть аркушів	стандарт	кріплення блоку з палітурою	папір	маса 1 м ²	Лінійовання	Матеріал
Шкільні Зошити	12	ДСТУ 4736:2007	дротяні скоби	офсет	60 г/м ²	клітинка, лінійка, похилалінія	картон, 160-170 г/м ²
	18						
	24						
Загальні зошити	36	ГОСТ 13309-90	спіраль, дротяні скоби, брошурне переплетення	офсет	60 г/м ²	клітинка, лінія	картон, 180-190 г/м ²
	48						
	60						картон, 190 г/м ²
	96						

Як видно з таблиці 2.4. обкладинка у всіх шкільних зошитах картон із різною масою 1 м² від 160 до 200 г/м², упаковують у ящики залежності від кількості первинного упакування

Асортимент зошитів за кількістю сторінок на ТОВ «Тетрада» представлені на рис. 2.4.[25].

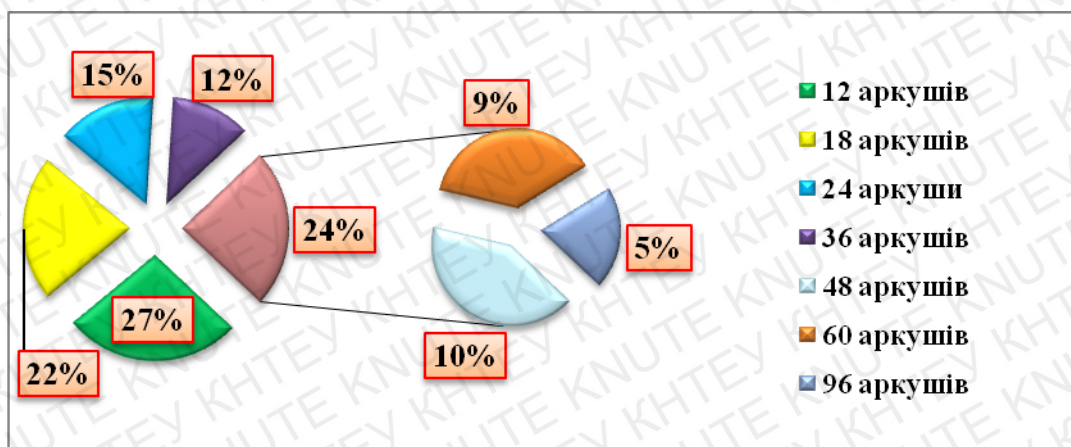

Рис. 2.4. Асортимент зошитів за кількістю аркушів, %

Аналіз наведених даних свідчить, що на ТОВ «Тетрада» найбільше виготовляється зошитів з 12 аркушами (27 %) та 18 аркушами (22 %), а найменше 60 та 96 аркушів їх частка становить 9 та 5 % відповідно.

За лініюванням на ТОВ «Тетрада» асортимент шкільних зошитів розподілився так: найбільшу частку складають клітинка та лінія в сумі 74 %, решта похила лінія, яка виготовляється лише для зошитів з кількістю – 12, 18 та 24 аркуша. Асортимент зошитів за лініюванням представлений на рис. 2.5 [25].

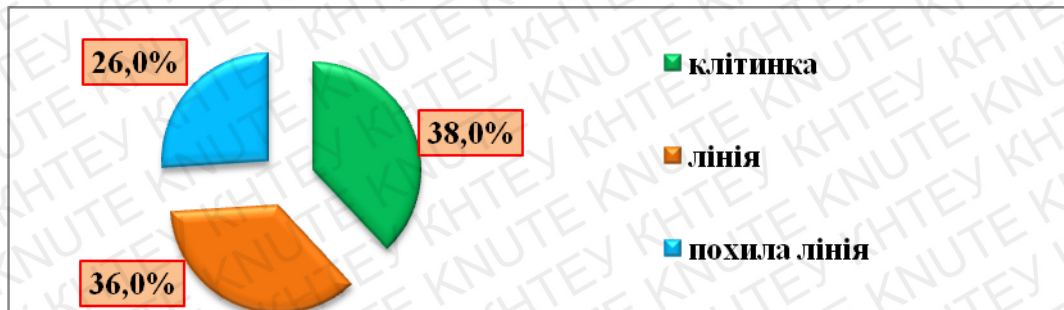

Рис. 2.5 Асортимент зошитів за лініюванням, %

Альбоми для малювання на ТОВ «Тетрада» поділяються на три види:

- 1) Альбоми для малювання на скобі (на 8 аркушів, на 12 аркушів, на 16 аркушів, на 24 аркуша, на 30 аркушів та на 40 аркушів);
- 2) Альбоми для малювання на клею (на 24 аркуша, на 30 аркушів та на 40 аркушів);
- 3) Альбоми для малювання на спіралі (на 30 та на 40 аркушів);

Усі з вище перелічених видів та типів альбомів виготовляються з паперу офсетного (Сиктивкар), маса 1 м² паперу 100 г/м² + пухкість 20%, обкладинка картонна, двошарова, крейдована з обох боків, маса 1 м² обкладинки 200 г/м².

Кольоровий папір та картон мають наступну класифікацію:

- 1) Картон кольоровий в наборах А4 14 листів, А4 14 листів двосторонній, А4 10 листів, А4 9 листів (з кольорами золото та срібло), А4 7 + 7 (7 аркушів кольорового картону та 7 аркушів кольорового паперу), А4 7 листів білого картону.

Сировиною для виготовлення кольорового картону є макулатурний картон, який підприємство «Тетрада» закуповує у ТОВ «Київський Картонно – Паперовий Комбінат» .

2) Папір кольоровий в наборах А4 8 аркушів (з кольорами золото та срібло), А4 10 аркушів, А4 12 аркушів (флюоресцентний папір), А4 14 аркушів однобічний та двобічний, а також формату А4 20 аркушів.

Сировиною для виготовлення кольорового паперу є фінський папір LWC Base та LWC, маса 1 м² паперу від 49 – 53 г/м², що отримується шляхом імпорту через компанію «Іса ФайнПейпер», Україна.

Канцелярські книги або книги обліку на ТОВ «Тетрада» виготовляються в твердому та м'якому переплетенні формату А4 та А5, на 48, 76, 92, 176 та 192 листа, як власного виробництва, так і виробництва ТОВ «Фолдер», м. Калуш, Івано – Франківської області, на умовах давальницької сировини.

Окрім названих товарів, що складають близько 90 % асортименту компанії, ТОВ «Тетрада» має ряд так званих супутніх товарів, таких як щоденники шкільні в м'якій та твердій палітурці, словники з іноземної мови, лінійки та дрібні канцелярські вироби, та інші шкільно-письмові вироби.

Вивчення структури асортименту зошитів у клітинку 12 сторінок проведено у чотирьох роздрібних торговельних мережах міста Києва («Папірус», «Ашан», «Капітошка», «Канцтовари»), які відрізняються один від одного розміром торгових площ, спеціалізацією і асортиментом.

Широта асортименту як властивість асортименту визначається кількістю однорідних і різнорідних за призначенням груп, видів, різновидів і найменувань товарів і є критерієм конкурентоспроможності зошитів ТОВ «Тетрада» .

Широта асортименту магазину може також служити непрямим показником насиченості ринку товарами: чим більше широта, тим більше насиченість ринку.

У теперішній час виробники й продавці прагнуть задовольнити різноманітні потреби споживачів. Коли пропозиція перевищує попит, потрібні комерційні зусилля по створенню споживчих переваг, що досягається також і за рахунок збільшення широти асортименту. Широта виступає в якості одного із критеріїв конкурентоспроможності. Яке ж відношення споживача до широти асортиментів?

З одного боку, чим ширше асортимент, тим більші різноманітні потреби можуть бути задоволені. З іншого боку, при надвисокій широті асортименту споживачу складно орієнтуватися в цьому різноманітті, що утрудняє вибір потрібного товару, тобто асортимент повинен бути у першу чергу раціональним.

Показником широти асортименту є відносний показник - коефіцієнт широти. Під коефіцієнтом широти асортименту товарів розуміється відношення числа різновидів товару, що знаходяться у продажу, до числа товарів, передбачених преїскурантами і договірними зобов'язаннями [2].

Результати розрахунків коефіцієнта широти, розрахованих для окремих торговельних мереж м. Києва представлені на рис.2.6.

Отримані значення коефіцієнтів широти свідчать про те, що асортимент зошитів широко представлений у торговельній мережі «Папірус» (34,1%), в інших трьох аналізованих магазинах цей показник декілька нижче.

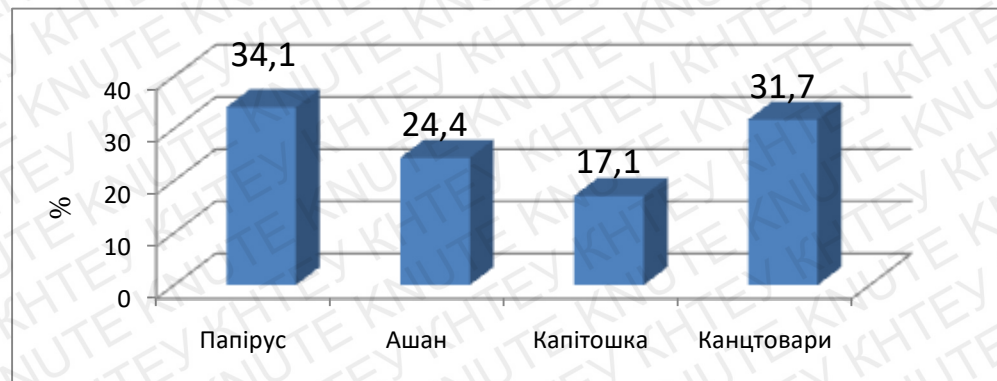

Рис. 2.6. Коефіцієнт широти асортименту за марочною ознакою, % [18]

Повнота асортименту - це здатність набору товарів однорідної групи задовольняти однакові потреби.

Відносним показником повноти асортименту є коефіцієнт повноти, який отримують відношенням дійсної повноти (кількості асортиментних одиниць в однорідній групі) до базового значення повноти

Коефіцієнт повноти асортименту продукції міста Києва наведений на табл. 2.5 [25].

Таблиця 2.5

**Коефіцієнт повноти асортименту продукції міста Києва
(за розширеним показником), % [18]**

Найменування торгових марок	Торговельні мережі			
	Папірус	Ашан	Капітошка	Канцтовари
«Тетрада»	35,3	30,7	42	33,3
«Школяр»	27	17,6	25,5	24
Поніківський КПК	7,2	12,4	3,2	7,6
«1 вересня»	15,5	19,3	10	15
«Мрії збуваються»	15	20	19,3	20,1

Проаналізувавши коефіцієнт повноти, можна зробити висновок, що повнота асортименту у деяких магазинах не відповідає асортиментному переліку, отже попит покупців повністю не задовольняється. Підсумовуючи викладений матеріал, можна зробити висновок, що продукцію ТОВ «Тетрада», яка характеризується широким асортиментом і високою якістю, знають споживачі не тільки України, але і країн Грузії, Молдови, Казахстану, Туркменістану, країн Прибалтики. Політика високої якості продукції та лояльності – є основою роботи ТОВ «Тетрада».

У планах компанії першочергово стоїть питання розширення виробничих потужностей, впровадження найсучасніших ліній з виготовлення зошитів, а також виробництво зошитів на спіралі та, звичайно, розширення дистриб'юторської мережі продажу.

2.3. Оцінка відповідності білових товарів на ТОВ «Тетрада»

Щоб отримати Сертифікат відповідності на білові товари, а саме зошити шкільні, продукція виробника має відповідати показникам таких нормативних документів: ДСТУ 4736:2007 «Зошити шкільні. Технічні умови» [17] та ДСанПіН 5.5.6.138-2007 «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей. Державні санітарні правила»[15].

Результати визначення ступеня відповідності зошитів шкільних за вимогами ДСТУ 4736:2007 «Зошити шкільні. Технічні умови» в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Оцінка показників якості та безпечності зошитів за ДСТУ 4736:2007

Показник	Норма	Зразок				
		№1	№2	№3	№4	№5
Маса площею 1 м ² , г	65.0 ±2.0–2.5	65	65	69	66	70
Білість, %	Не більше 88	87	82	80	87	88
Непрозорість, %*	Не менше 90.0	96	91	90	93	90
Засміченість (кількість смітинок на 1 м ²)	80–100	99	95	97	91	85
Вологість, %	6.0±1.0	6,7	6,3	6,9	6,5	6,3
Щільність, г/см ³	0.75–0.85	0,83	0,83	0,84	0,77	0.75

Результати визначення ступеня відповідності за нормами маркування наведено у табл.2.7 [17].

Таблиця 2.7

Оцінка відповідності зошитів за нормами маркування

Показник	Зразок				
	№1	№2	№3	№4	№5
1	2	3	4	5	6
Марка	ТОВ «Тетрада»	ТОВ «Школярник»	«Понінківський КПК»	«1 вересня»	ТОВ «Мрії збуваються»
Назва країни виробник	Україна 08161	Україна	-	Україна	Україна, 07400
Адреса	Київська обл. Києво-святошин. р-н; с.Тарасівка, вул Київська 77/9	Тернопіль, вул. За Рудкою, 33	-	Виготовлення на замовлення Тов «Позитив» видавництвом «Полісвіт» м.Дніпро, вул. Набережна 38	Київська область, г.Бровары, ул. Металлургов, 47

Продовження таблиці 2.7

1	2	3	4	5	6
Контакти	Тел: +3806723167 06 Email: tetrada@ukr. net	Тел./факс +380352 431072	-	Тел. +38056790070 8	Тел. (044) 209-66-25 Факс: (067) 231-05-48
Основне призначення	Використання в закладах освіти дозволяється	-	Для писання кульковою ручкою	Використання в закладах освіти дозволяється. Виріб є безпечним для здоров'я.	Використання в закладах освіти дозволяється
Дата виготовлення	2017 р.	2015 р.	-	Липень 2017 р.	-
Умови зберігання	Зберігати в сухому, захищеному від вологи місці	-	-	Зберігати в сухому місці поза джерел вологи та вогню	Зберігати в сухому, захищеному від вологи місці
Обсяг зошита в аркушах	12 аркушів (клітинка)	12 аркушів (клітинка)	12 аркушів	12 аркушів (клітинка)	12 аркушів (клітинка)
Товарний знак					
Стандарт	ТУ У 22.2-21682819-001-2004	Гост 13309-90	ТУ У ДП 85-02126811-034-2000	Гост 13309-90	ДСТУ 4736:2007
Артикул	+	+	+	+	+
Штрих-код	+	+	-	+	+

Після проведення оцінки відповідності білових товарів, а саме зошитів, згідно вимог ДСТУ 4736:2007 можемо зробити висновок : маркування продукції виробників, які представлені на ринку України, відповідає усім показникам у таких торгових марок як: «Тетрада» та «1 Вересня».

Торгова марка «Школяр» не відповідає нормам, тому що відсутня інформація умов зберігання та основного призначення на маркуванні. У зошитів торгової марки «Мрії збуваються» відсутня інформація дати виготовлення.

Продукцію Ват «Понінківський КПК» потрібно заборонити реалізацію, тому що маркування навіть не містить назву країни виробника, адресу і контактні дані, дату виготовлення і відсутній штрих код.

Результати визначення ступеня відповідності показників за вимогами ДСанПІН 5.5.6-138-2007 «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей» наведені в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

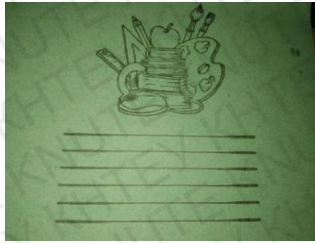
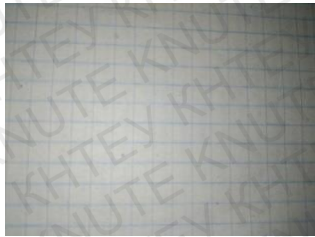
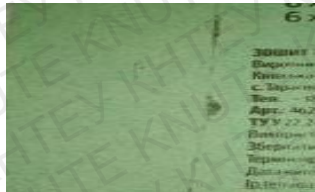

Оцінка показників якості та безпечності зошитів за ДСанПІН 5.5.6-138-07

Показник	Норма	Зразок				
		№1	№2	№3	№4	№5
Розмір, мм	(170×205)±2,0	170×203	168×202	171×205	170×203	169×205
Скріплення	Скоби повинні бути надійно закріплені та розташовуватися на згині аркушів на відстані 30мм та 65мм від країв.	Надійно	Надійно	Скоби не до кінця закріпленні	Надійно	Надійно
Лініювання	Розмір клітинки: 3,0х3,0	3,0х3,0	3,0х3,0	3,0х3,0	3,0х3,0	3,0х3,0
	Товщина ліній: 02-05 мм	0,3	0,5	0,2	0,3	0,4
	Колір ліній: фіолетовий, зелений, блакитний, сірий	Блакитний	Сірий	Блакитний	Блакитний	Сірий
	Непролінування: не дозволено	Не виявлено	Не виявлено	Не виявлено	Не виявлено	Не виявлено
Косина	Не більше 2 мм	2	1	2	1	2
Запах	Запах не більше 1,0 бала	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Після проведення оцінки відповідності за нормативними документами зошитів шкільних органолептично були виявлені дефекти і наведені в табл.2.9.

Таблиця 2.9

Дефекти зошитів [17]

Марка	НД	Дефект	Фото
«Понінківський КПК»	ДСанПІН 5.5.6.138	Скоби не до кінця були закріпленні, якщо зошит потрясти за обкладинку, сторінки з легкістю розпадались	
«Мрії збуваються»	ДСТУ 4736	Нерівномірний прокрас	
«Мрії збуваються»	ДСТУ 4736	Хоч за нормами показника білості продукція відповідає граничній нормі, але візуально має занадто білосніжний колір	
«Мрії збуваються»	ДСТУ 4736	Забруднення фарбою	
Понінківський КПК»	ДСТУ 4736	Зморшки	

Таким чином, майже усі зошити за нормами ДСТУ 4736:2007 відповідають встановленим вимогам, за винятком зошитів: ТОВ «Мрії збуваються» та «Понінківський КПК» які мають незначні відхилення за показником маси площі зошита.

Після проведення оцінки відповідності зошитів шкільних, згідно вимог ДСанПІН 5.5.6.138 продукція виробника «Понінківський КПК» не відповідає нормам за показником скріплення блоку у зошитах. Скоби не до кінця були закріплені, якщо зошит потрясти за обкладинку, сторінки з легкістю розпадались.

Отже, виробництво та випуск паперово-білової продукції, а саме зошитів шкільних, представлених на ринку України, таких торгових марок як ТОВ «Тетрада», ТОВ «Школярик», «1 вересня» відповідають усім встановленим вимогам показників безпеки та якості, а продукція виробників ТОВ «Мрії збуваються» та «Понінківський КПК» мають хоч і не значні, але відхилення від норм, що є наслідком, в тому числі і відміни обов'язкової сертифікації.

За інформацією, наданою на ТОВ «Тетрада», а саме протокол випробовувань в додатку Б та результат досліджень проведених в ході виконання ВКР, можемо зробити висновок, що виробник обрав модуль А та F для оцінки відповідності білових товарів і після проходження успішно всіх етапів, був виданий сертифікат відповідності на зошити шкільні (Додаток В-Д).

РОЗДІЛ 3

ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗПОДІЛУ БІЛОВИХ ТОВАРІВ НА ВИРОБНИЧОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ТЕТРАДА»

3.1. Теоретичні основи організації розподілу на виробничому підприємстві

Проблема організації процесу розподілу є однією з найбільш складних, оскільки вимагає урахування значної кількості факторів, що впливають на розподіл продукції, і відрізняється високим ступенем конфіденційності на практиці.

Український ринок зошитів має ряд особливостей, що визначають підхід до вирішення даної проблеми. До них слід віднести не маркетингову, а здебільшого збутову орієнтацію вітчизняних виробників; незначну частку підприємств малого й середнього підприємництва в промисловій сфері; високий рівень конкуренції; утворення й практично повне закріплення за низкою торговельних і промислових підприємств так званих торговельних зон, в межах яких розподіляється найбільша частина їхньої продукції; посилення ролі територіальних органів влади в процесі формування регіональних товарних ринків; значні витрати на транспортування готових виробів; усвідомлення більшістю керівників підприємств необхідності зниження витрат на виготовлення й реалізацію продукції та ін. Все вище перелічене зумовлює необхідність особливого підходу до розробки стратегії розподілу на Тов «Тетрада».

Успіх виробничого підприємства суттєво залежить від якості каналів розподілу, від дилерів і дистриб'юторів, з якими воно працює. Як стверджують Р.Р. Ларіна та Н.В. Трушкіна, проблема вдосконалення системи збуту продукції на базі формування більш ефективних каналів розподілу є однією із основних проблем функціонування маркетингової діяльності підприємства [22].

Виробник, враховуючи особливості своєї продукції, прагне вибрати кращих дилерів та дистриб'юторів. Загальна схема каналів розподілу виробничого підприємства наведена на рис.3.1[29].

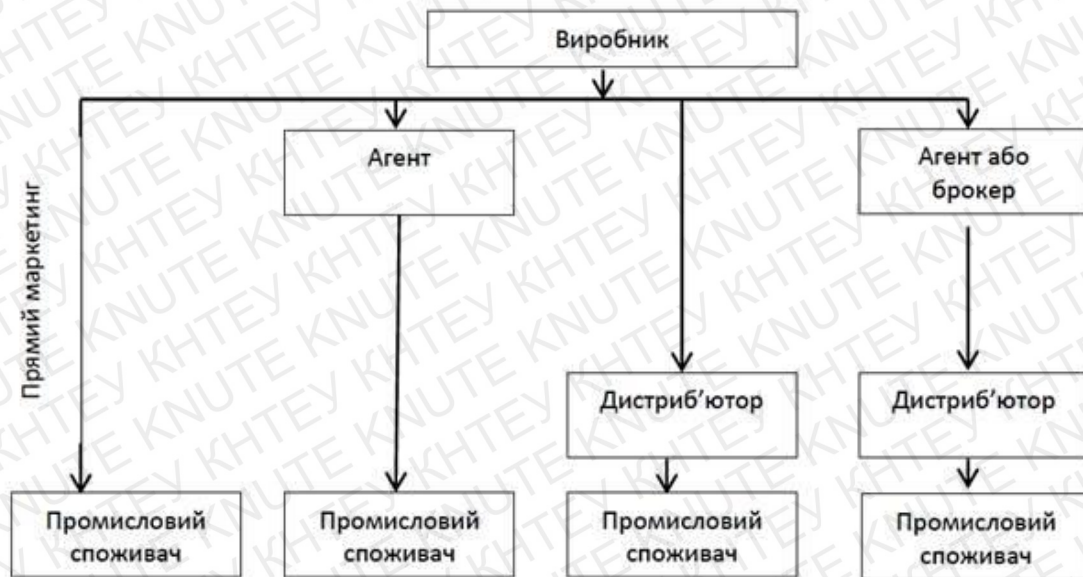

Рис. 3.1. Канали розподілу виробничого підприємства

Фактори, що впливають на ефективність і вартість вибору використання каналу збуту, можуть бути представлені двома ієрархіями: ієрархією підвищення ефективності каналу збуту; ієрархією мінімізації затрат з використання каналу збуту. Відповідно, кожний виробник намагається це врахувати, щоб зберегти існуючих і привернути нових партнерів. Для цього йому слід створювати такі схеми, щоб реалізувати максимальну кількість продукції. А це можливе лише при чітко організованому управлінні товарними потоками, своєчасній поставці товарів торговцям тощо. Все це зумовлює створення відповідних механізмів управління цими процесами, до яких слід обов'язково включити склади, транспортні засоби і персонал. Традиційно канали розподілу – це системи, в яких продукція і відповідальність або власність на неї передаються від рівня до рівня (від посередника до посередника) і, врешті-решт, досягає споживача.

Канали товароруку відіграють важливу роль у діяльності виробничого підприємства і наведені на рис. 3.2 [29].

Рис. 3.2. Канали розподілу розрізняються за кількістю складових рівнів

Рівень каналу - це будь-який посередник, який виконує ту чи іншу функцію по наближенню товару до споживача. Оскільки певну роботу виконують і виробники, і споживачі, вони теж входять до складу будь-якого каналу.

Протяжність каналу (довжина каналу) - це число проміжних рівнів (посередників). Ширина каналу - це кількість посередників на окремому етапі товароруку. При вузькому каналі розподілу підприємство використовує одного або небагатьох посередників, при широкому - велика кількість посередників. Залежно від кількості посередників розрізняють чотири види традиційних каналів товароруку: нульовий, однорівневий, дворівневий і трирівневий .

Крім вищезгаданих, підприємства можуть використовувати кілька каналів розподілу, якщо вони виходять на різні ринкові сегменти або розширюють свою діяльність з продажу продукції. Таку систему товароруку називають змішаною. Така система необхідна, так як великі покупці воліють прямі торговельні контакти, а при роботі з дрібними вигідніше використовувати послуги посередників. Таким чином, рентабельність виробничого підприємства залежить від вибору каналів розподілів та якості їх роботи.

Кожен виробник повинен також враховувати особливості своєї продукції та намагатися мінімізувати затрати за допомогою оптимального каналу збуту.

3.2. Аналіз процесу організації розподілу на підприємстві ТОВ «Тетрада»

В умовах радикальних змін в економіці для досягнення ефективної діяльності виробничого підприємства недостатньо лише виробити продукт чи послугу. Для продажу цього товару необхідно відповідним чином організувати його просування до споживача.

Формування каналів збуту надзвичайно важливе для виробничих підприємств, бо надає можливість приймати правильні рішення щодо їх стратегічної поведінки в умовах динамічних змін ринкового середовища, що актуалізує науково-прикладні пошуки[33].

Для формування системи розподілу керівництво ТОВ «Тетрада» визначило структуру каналів, що в свою чергу передбачало здійснення наступних кроків рис.3.3.

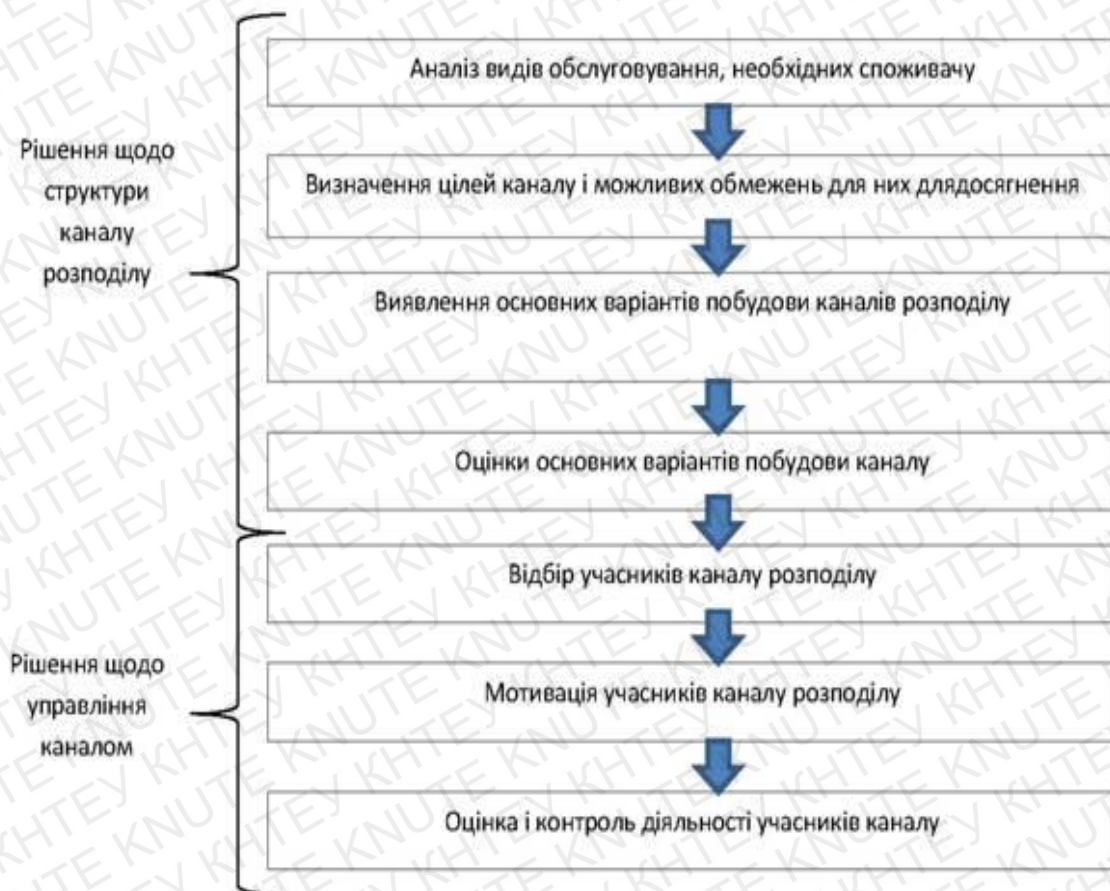

Рис.3.3. Етапи формування системи розподілу на ТОВ «Тетрада» [25]

Зупинимося детальніше на даних етапах.

Аналіз видів обслуговування, необхідних споживачу. Маркетингові канали на ТОВ «Тетрада» розглядаються як система доставки споживчих цінностей, в яких кожен учасник каналу збільшує цінність товару для споживача.

Таким, чином розробка структури каналу розподілу починалася із з'ясування вподобань і вимог цільових споживачів зошитів. Аналізувалася значимість близькості розташування торгової точки, ширину асортименту, наявність додаткових послуг, пріоритетні способи замовлення певного товару тощо.

Визначення цілей каналу і можливих обмежень для них. Цілі каналу визначались необхідним рівнем обслуговування цільових споживачів. «Тетрада» може виділити декілька сегментів ринку, яким необхідні різні рівні обслуговування, тому приймала рішення про те, який сегмент ринку вона буде обслуговувати і який канал розподілу найкраще підходить в кожному конкретному випадку. Незалежно від обраних сегментів, виробник завжди намагається забезпечити необхідний рівень обслуговування з мінімальними витратами.

Виявлення основних варіантів побудови каналів розподілу. Визначивши цілі каналу розподілу, «Тетрада» придумувала основні варіанти побудови даних каналів, враховуючи кількість можливих типів посередників, їх кількість, а також обов'язки кожного з учасників каналу розподілу. Компанія визначала які посередники зможуть виконувати функції каналу розподілу.

Також визначали яку кількість учасників каналу розподілу їй варто використовувати на кожному рівні. Виробник зошитів досяг угоди з посередниками з приводу умов їх діяльності та повноважень. Виробник встановив ціни на свої зошити прийнятний розмір цінових знижок для посередників. Він також визначив територію для кожного учасника каналу і був дуже обережним, залучаючи нових посередників. Взаємні послуги та зобов'язання детально обговорювались, особливо укладаючи франчайзинговий договір або формуючи ексклюзивний канал розподілу.

Оцінки основних варіантів побудови каналу. Після виділення варіантів побудови каналу розподілу обирався той, який найкращим чином підходить для здійснення довгострокових планів. Для цього кожен варіант оцінювався по ряду критеріїв: рентабельність, швидкість товароруку (період часу проходження товару по каналу); витрати на реалізацію одиниці товару; обсяг реалізації за одиницю часу, кількість споживачів, концентрація, частота здійснення покупки, розмір середньої покупки, вартість, функціональне призначення; чисельність конкурентів, їхній асортимент.

Ефективність каналу розподілу на ТОВ «Тетрада» здебільшого залежить від взаємодії з торгівельним підприємством (посередника). Оскільки торгівельне підприємство контактує з покупцями цільового ринку, то, об'єднавши зусилля з метою отримання переваг над конкурентами, виробник і посередник мають можливість досягти злагодженості дій стратегій торговця й постачальника та налагодити найефективніший збутовий канал. «Тетрада» на шляху товару від виробника до споживача є Виробником, то місце фірми в трирівневому ланцюзі від виробника до споживача буде виглядати як на рис.3.4:

Рис.3.4. Місце фірми ТОВ «Тетрада» в ланцюзі від виробника до споживача трирівневому розподілі [25]

Чотирьох рівневий ланцюг розподілу зошитів від виробника до споживача буде виглядати наступним чином рис. 3.5:

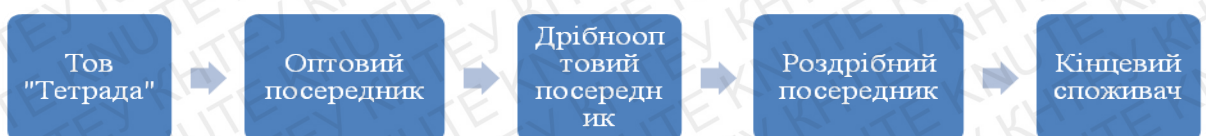

Рис.3.5. Місце ТОВ «Тетрада» в ланцюзі від виробника до споживача при чотирирівневому розподілі [25]

В таблиці наведено порівняння ефективності двох існуючих каналів розподілу зошитів на підприємстві ТОВ «Тетрада». Для визначення ефективності каналів розподілу необхідно провести аналіз рентабельності [30].

Рівень рентабельності (R) для кожного каналу розраховується наступним чином:

$$R(1 \times 2017) = \frac{139-7}{7} = 18,86\% ;$$

$$R(2 \times 2017) = \frac{128-8}{8} = 15\% ;$$

$$R(1 \times 2018) = \frac{235-28}{728} = 7,39\% ;$$

$$R(2 \times 2018) = \frac{171-32}{32} = 4,34\% ;$$

Порівняння каналів розподілу зошитів на підприємстві «Тетрада» наведені у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Порівняння каналів розподілу

Показники	2017 рік, тис.грн.		2018 рік, тис.грн.	
	трирівневий канал	чотирирівневий канал	трирівневий канал	чотирирівневий канал
Дохід в т.ч.:				
- від реалізації продукції;	2345	1679	3591	2548
- чистий дохід;	1896	1458	2785	3231
- валовий дохід.	139	128	235	171
Витрати в т.ч.:				
-транспортні витрати;	2,5	3,25	2,8	3,7
- повернення браку;	1,23	1,23	1,5	1,5
- витрати на стимулювання збуту;	0,76	0,76	1,3	1,2
- витрати на зберігання;	1,36	1,55	1,8	2,1
- інші витрати	1,15	1,26	20,6	23,5
Витрат всього	7	8	28	32

Таким чином, можна зробити висновок, що кожен канал розподілу має свій рівень рентабельності. На рентабельність впливає два показника, це прибуток та витрати на збут. Найбільш ефективним є трирівневий канал розподілу товарів в 2017р, так як $R_1 > R_2$ та дорівнює 18,86%.

В 2018 році рентабельність каналів розподілу знизилась в 4 рази та склала 7,39% та 4,34%, тому що зросли витрати на збут, це спонукає підприємства до пошуку більш досконалих методів збуту

Визначивши структуру каналу розподілу, компанія реалізовує на практиці обраний варіант. Для цього відібрала найбільш підходящих посередників і розробила систему мотивації та оцінки ефективності їх роботи.

Оцінка і контроль діяльності учасників каналу. «Тетрада» регулярно оцінює роботу кожного з учасників каналу розподілу за такими показниками, як виконання норми збуту, величина товарних запасів, час доставки товару споживачеві, ставлення до пошкоджених і втрачених товарів, участь внавчальних і стимулюючих програмах компанії-виробника, а також рівень обслуговування споживачів. Компанія помічає і винагороджує тих посередників, які працюють добре. Тим посередникам, які працюють слабо, надає допомогу або, у крайньому випадку, відмовляється від їх послуг.

ТОВ «Тетрада» періодично необхідно було б проводити атестацію своїх посередників і відсівати тих, хто працює погано. І уважно ставитися до своїх дилерів. Для того щоб бути лідерами на ринку шкільних зошитів ТОВ «Тетрада» проаналізувало необхідні кроки для прийняття правильного рішення щодо вибору каналу розподілу та обрала трирівневий канал розподілу, тому що він найоптимальніше підходить для здійснення довгострокових планів.

3.3 Вдосконалення системи розподілу на підприємстві ТОВ «Тетрада»

Ефективність логістичних каналів розподілу на ТОВ «Тетрада» здебільшого залежить від взаємодії виробника та підприємства (посередника). Оскільки торгівельне підприємство контактує з покупцями цільового ринку, то, об'єднавши зусилля з метою отримання переваг над конкурентами, виробник і

посередник мають можливість досягти синергії стратегій торговця й постачальника та налагодити найефективніший збутовий канал [20].

Аналіз системи розподілу ТОВ «Тетрада» показав, що необхідно запропонувати механізм вдосконалення системи розподілу, що враховував би слабкі сторони й переваги існуючих підходів та особливості конкретного ринку. У випадку підприємства, що працює на ринку зошитів даний механізм складатиметься з таких етапів (рис.3.6):

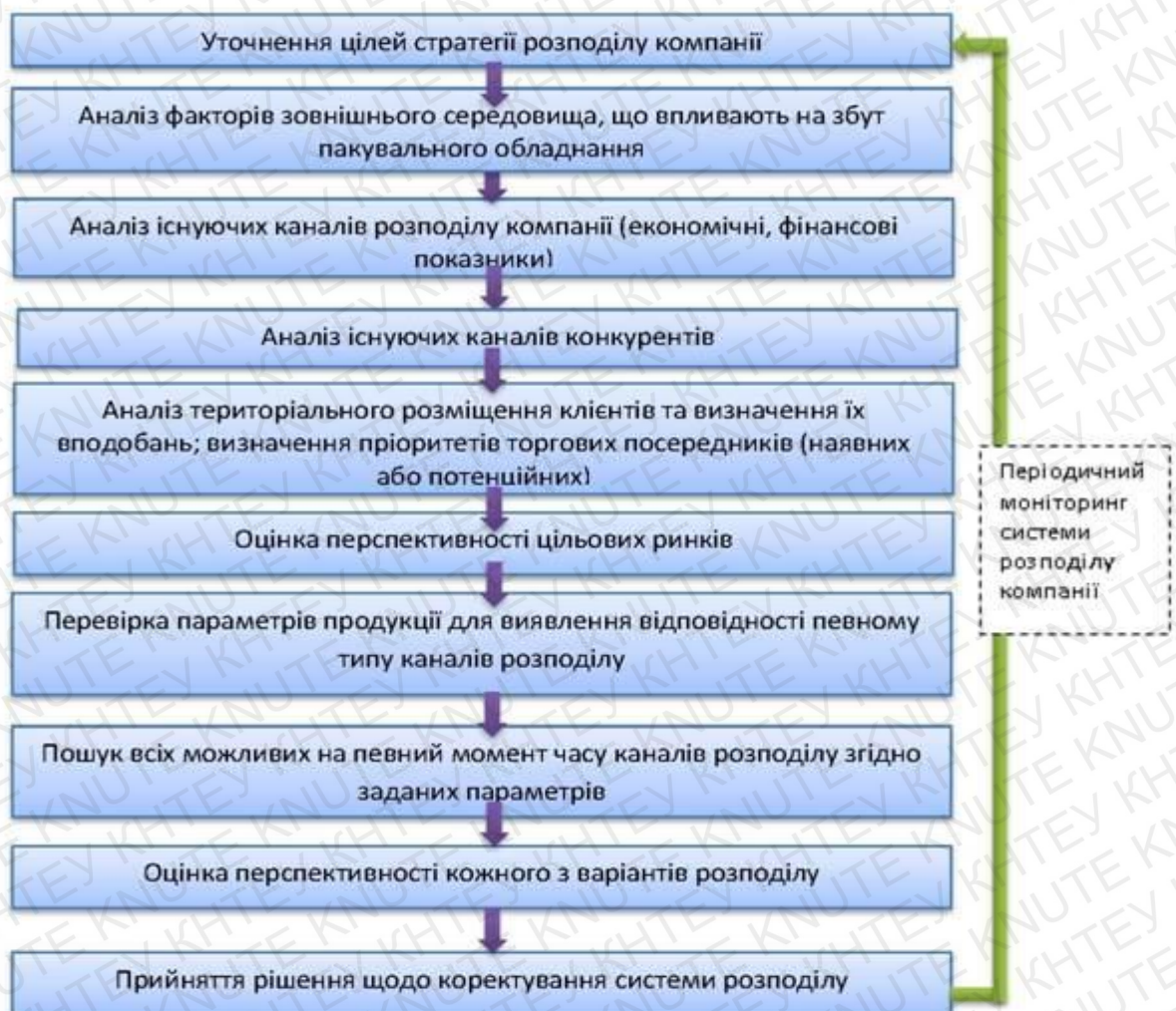

Рис.3.6. Механізм вдосконалення системи розподілу підприємства на ринку зошитів [3].

На ТОВ «Тетрада» для підвищення ефективності керування постачаннями необхідно застосувати метод швидкого реагування. Це метод планування і регулювання постачань товарів посередницьким структурам - учасникам логістичних ланцюгів з просування матеріальних потоків.

Метод швидкого реагування передбачає тісну взаємодію між логістичною системою (продуцентом) і торговельними підприємствами (оптовими, роздрібними), а також трансформаційними (розподільними) центрами.

За допомогою цього методу здійснили б оптимізацію товарних потоків у ланках логістичного ланцюга. Як правило, досягається значне зменшення запасів, але не нижче рівня, що в умовах, котрі складаються, дає змогу забезпечити негайне задоволення великої кількості заявок покупців.

Необхідно підвищити мотивації каналів розподілу ТОВ «Тетрада» які б спрямувались на формування довгострокових взаємовигідних відносин: спільне планування діяльності каналу, спеціальні умови співробітництва, маркетингову підтримку, навчання торговельного персоналу й т.п. Злагоджена робота каналу розподілу ТОВ «Тетрада» багато в чому залежить від відносин між його учасниками. Найбільш часто на підприємстві зустрічається вертикальний конфлікт, що являє собою конфлікт між учасниками різного рівня. Торговці можуть бути не задоволені умовами, запропонованими постачальником, та горизонтальний конфлікт який виникає між компаніями одного рівня. Багатоканальний конфлікт, як правило, виникає, якщо постачальник працює з оптом і роздробом по однаковим або цінам, що незначно відрізняються.

Для врегулювання конфліктів на ТОВ «Тетрада» необхідно затвердити: спільну розробку й затвердження членами каналу списку завдань, пріоритетних для всіх членів каналу (наприклад, зниження витрат при переміщенні товару усередині каналу, збільшення швидкості доставки, домовленість про фіксовану роздрібну ціну й т.п.); обмін співробітниками між учасниками каналу для підвищення взаєморозуміння.

Таким чином, для підвищення ефективності ТОВ «Тетрада» необхідно застосувати метод швидкого реагування в логістичній системі, підвищити мотивацію співробітників та вчасно й оперативно врегульовувати конфлікти між учасниками каналів розподілу.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Аналіз сучасного ринку України виявив, що білові товари характеризується широким асортиментом, спостерігаються зміни пріоритетів споживачів під час вибору цього товару, які стали більш вимогливі до її якості продукції, а ціновий фактор вже не є головним за вибору паперової продукції.

До білових виробів з паперу відповідно до ДСТУ 3125-95 «Папір та картон. Білові вироби канцелярські» відносять зошити, альбоми, плакати, блокноти, поштові набори, споживчий папір для писання у пачках, немарковані поштові конверти та ін. Біловий виріб - це паперовий виріб без нумерації сторінок. Виготовлений переважно з білого паперу без друкованого тексту та ілюстрацій (ДСТУ 3125-95). Зошити найбільш поширена і велика група, яка займає більше 80% річного обсягу випуску білових товарів .

ТОВ «Тетрада» – це визнаний лідер на українському ринку шкільних зошитів та паперово – білової продукції, що в рік виготовляють більш ніж 130 млн шт. зошитів в 12 – ти листовому розрахунку за офіційною статистикою асоціації «УкрПапір».

На нашу думку, використання міжнародних стандартів є на сьогодні одним із найефективніших шляхів розвитку класифікації білових товарів в Україні, тому що саме міжнародні стандарти відображають передовий науково-технічний досвід.

Одним зі шляхів розвитку класифікації можна вважати моніторинг і своєчасне внесення змін та доповнень у національні класифікатори на основі змін та доповнень в міжнародні та європейські класифікації. Проведений огляд структурування процесів управління якості у виробництві продукції з паперу свідчить про те, що основними процесами, які впливають на якість паперової продукції включають: вхідний контроль сировини та допоміжних матеріалів, процес управління документацією, внутрішній аудит виробництва продукції з паперу, контролю якості готової та невідповідної продукції та процес проведення коригувальних та запобіжних дій.

Так як, не існує Технічного регламенту на білові товари в якому б чітко були прописані модулі оцінки відповідності та спеціальні вимоги, так як наприклад, у технічному регламенті на іграшки та мийні засоби, то виробник білових товарів сам обирає необхідні модулі для дослідження оцінки відповідності, результати яких відповідають нормам показників безпеки та якості за ДСТУ 4736:2007 «Зошити шкільні. Технічні умови» та ДСанПіН 5.5.6.138-2007 «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей. Державні санітарні правила і норми».

За проведеними дослідженнями та інформацією наданою на ТОВ «Тетрада» можемо зробити висновок, що виробник обрав модуль А та F для оцінки відповідності білових товарів і після проходження успішно всіх етапів, підтвердження дотримання норм показників за ДСТУ 4736:2007 та ДСанПіН 5.5.6.138-2007 був виданий сертифікат відповідності на зошити шкільні.

Успіх виробничого підприємства суттєво залежить від якості каналів розподілу, від дилерів і дистриб'юторів, з якими воно працює. Маркетингові канали на ТОВ «Тетрада» розглядаються як система доставки споживчих цінностей, в яких кожен учасник каналу збільшує цінність товару для споживача.

Аналіз системи розподілу ТОВ «Тетрада» показав, що необхідно запропонувати механізм вдосконалення системи розподілу, що враховував би слабкі сторони й переваги існуючих підходів та особливості конкретного ринку. Необхідно підвищити мотивації каналів розподілу ТОВ «Тетрада» які б спрямувались на формування довгострокових взаємовигідних відносин: спільне планування діяльності каналу, спеціальні умови співробітництва, маркетингову підтримку, навчання торговельного персоналу й т.п.

Злагоджена робота каналу розподілу ТОВ «Тетрада» багато в чому залежить від відносин між його учасниками. Найбільш часто на підприємстві зустрічається вертикальний конфлікт, що являє собою конфлікт між учасниками різного рівня.

Торговці можуть бути не задоволені умовами, запропонованими постачальником, та горизонтальний конфлікт який виникає між компаніями одного рівня. Одні торговці вважають, що інші користуються в постачальника незаслуженими преференціями. Багатоканальний конфлікт, як правило, виникає, якщо постачальник працює з оптом і роздробом по однаковим або цінам, що незначно відрізняються.

На підставі отриманих результатів були розроблені рекомендації та пропозиції щодо удосконалення оцінки відповідності та системи розподілу шкільних зошитів на підприємстві ТОВ «Тетрада», що сприятимуть гарантуванню стабільної якості та безпечності продукції з паперу згідно з вимогами нормативних документів.

Для врегулювання логістичних конфліктів на ТОВ «Тетрада» необхідно затвердити:

- ✓ спільна розробка й затвердження членами каналу списку завдань, пріоритетних для всіх учасників (наприклад, зниження витрат при переміщенні товару усередині каналу, збільшення швидкості доставки, домовленість про фіксовану роздрібну ціну й т.п.);
- ✓ обмін співробітниками між учасниками каналу для підвищення взаєморозуміння.

Для удосконалення оцінки відповідності якості та безпечності на ТОВ «Тетрада» пропонуємо:

- ✓ Розробити графік та проводити процедуру оцінку відповідності не раз в рік, а кожного кварталу за різним модулем . Це дозволить більш швидко виявити недоліки, які можуть виникнути не тільки з безпечністю або якістю продукції, але й системою виробництва, що й допоможе запобігти витратам на зіпсовані матеріали ;
- ✓ Раз у рік залучати зовнішній орган з оцінки відповідності для надання неупередженого та професійного висновку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. «Блакитна настанова» із впровадження правил Європейського союзу щодо продукції. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/>
2. Б.В.Егоров, М.Р. Мардар Модель формирования потребительских свойств пищевых продуктов функциональной направленности//Зернові продукти і комбікорми.-2009.-№3.-С.11-14
3. Болт Г.Дж. Практическое руководство по управлению сбытом [Текст]: / Г.Дж. Болт; пер. с англ.; научн. ред. и авт. Предисловия Ф.А. Крутиков. — М.: Экономика, 1998. — 223 с
4. Глушкова Т.Г. Товари культурно-побутового призначення: підручник / Т.Г. Глушкова. – К. : КНТЕУ, 2004. – 550 с
5. ГОСТ 12063–89.Тетради школьные. Технические условия . — [Дата введения 1988-01-01] . – М. .: Государственный комитет СССР, 1988, 14 с. – (Государственный стандарт союза ССР)
6. ГОСТ 13199-88 Полуфабрикаты волокнистые, бумага и картон. Метод определения массы продукции площадью 1 м² . — [Дата введения 1990-01-01]. – М. : Государственный комитет СССР, 1988, 10 с. – (Государственный стандарт союза ССР).
7. ГОСТ 13525.1-79 Полуфабрикаты волокнистые, бумага и картон. Методы определения прочности на разрыв и удлинения при растяжении.— [Дата введения 1980-01-01]. – Москва: Межгосударственный совет по стандартизации, метрологии и сертификации, 1979, 15 с. – (Межгосударственный стандарт).
8. ГОСТ 13525.19-91 Бумага и картон. Определение влажности. Метод высушивания в сушильном шкафу.— [Дата введения 1992-10-01]. – Москва: Межгосударственный совет по стандартизации, метрологии и сертификации, 1991, 15 с. – (Межгосударственный стандарт).
9. ГОСТ 13525.4-68 Бумага и картон. Метод определения сорности.— [Дата введения 1970-01-01]. – Москва: Межгосударственный совет по

стандартизації, метрології і сертифікації, 1968, 8 с. – (Межгосударственный стандарт).

10. ГОСТ 18510–87. Бумага писчая. Технические условия. — [Дата введения 1986-06-30]. – М.: Государственный комитет СССР, 1988, 7 с. – (Государственный стандарт союза ССР).
11. ГОСТ 27015-86 Бумага и картон. Методы определения толщины, плотности и удельного объема.— [Дата введения 1987-10-01]. – Москва: Межгосударственный совет по стандартизации, метрологии и сертификации, 1986, 12 с. – (Межгосударственный стандарт).
12. ГОСТ 30113-94 Бумага и картон. Метод определения белизны.— [Дата введения 1995-01-01]. – Москва: Межгосударственный совет по стандартизации, метрологии и сертификации, 1994, 12 с. – (Межгосударственный стандарт).
13. ГОСТ 8049-62 Бумага. Штриховой метод определения степени проклейки. — [Дата введения 1965-01-01]. – М. : Государственный комитет СССР, 1962, 10 с. – (Государственный стандарт союза ССР).
14. ГОСТ 8874-80 Бумага. Методы определения прозрачности и непрозрачности. — [Дата введения 1981-01-01]. – М. : Государственный комитет СССР, 1980, 10 с. – (Государственный стандарт союза ССР).
15. ДСанПіН №77/13344 «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей». – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0077-07>
16. ДСТУ 3125-95 Папір і картон. Вироби білові та канцелярські. Терміни та визначення– Режим доступу : http://document.ua/papir-i-karton_-virobi-bilovi-ta-kanceljarski_-termini-ta-vi-nor30002.html
17. ДСТУ 4736:07 Зошити шкільні. Технічні умови. – [Чинний від 2007-04-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2006, 20 с.
18. Жук Ю.Т., Жук В.А., Гаврилишин В.В., Лукашов В.С., Кисляк Н.К., Орлова Н.Я. Теоретичні основи товарознавства/За заг.ред. д.т.н., с.н.с., проф.. Ю.Т. Жука.-Львів: Компакт-ЛВ, 2009.-480 с.

19. Кадиляк М.С. Тенденції виготовлення та товарознавчі особливості зошитів на українському ринку / М. С. Кадиляк, Т. Б. Шира, Т. І. Микитин // Поліграфія та видавнича справа. – 2012. – № 3 (59). – С. 104–109
20. Крикавський Є.В. Маркетингова політика роз поділу [Текст]: навч. посібник / Є.В. Крикавський, Н.С. Косар, А. Чубала. — Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2009. — 232 с
21. Костельник В.М. Концептуальні підходи до забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції з паперу / В.М. Костельник // Паперова промисловість.– 2012. – №11. – С. 44–45.
22. Ларина Р.Р., Трушкина Н.В. Разработка модели оптимизации логистической сбытовой системы // Менеджер – 2002. – №6. – С. 123-126.
23. Монографія «Класифікація непродовольчих товарів» 2017 рік/ за ред. А.А Мазаракі.-: КНТЕУ, 2017.- 567 с
24. Офіційний сайт Міністерства доходів та зборів України. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/mitna-statistika>.
25. Офіційний сайт ТОВ «Тетрада». – Режим доступу : <http://www.tetrada.kiev.ua/>
26. «Про затвердження модулів оцінки відповідності» Постанова від 13 січня 2016 р. № 95— Режим доступу- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/95-2016>
27. «Про технічні регламенти та оцінку відповідності». Закон України від 15.01.2015 №124-VIII – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19>
28. Статистичний щорічник України за 2017 рік / за ред. О.Г. Осауленка; відп. за вип.. В.А. Головка. – К. : Держ.ком. статистики України, 2018. – 570 с
29. Сучасні тенденції розвитку каналів розподілу // Маркетинг в Україні. – 2000. – №2. – С. 42-43.

30. Сучасні тенденції розвитку каналів розподілу // Маркетинг в Україні. – 2000. – №2. – С. 42-43.
31. Товарознавство і торговельне підприємництво : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Мазаракі, Н.В. Притульська, В.А. Осика та ін. ; за ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2014. – 652 с.
32. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності–
Режим доступу : <https://www.qdpro.com.ua/uktzed>
33. Штерн Льюис В., Эль-Ансари Адель И., Кофлан Энн Т. Маркетинговые каналы, 5-е изд.: Пер. с англ. – М.-: Издательский дом «Вильямс», 2002. – 624 с.

ДОДАТКИ

ТОВ «Тетрада»**Політика та цілі в сфері оцінки відповідності**

Головна мета політики керівництва у сфері оцінки відповідності – максимальне задоволення потреб та очікувань споживачів; поліпшення економічного становища підприємства шляхом підвищення якості та постійного вдосконалення; формування позитивного іміджу та конкурентоспроможності продукції; розуміння кожним працівником особистої відповідальності та важливості відповідності продукції.

Управління оцінки відповідності базується на наступних принципах:

правильне сприйняття вимог і пропозицій споживачів; заохочення працівників до виявлення ініціатив, спрямованих на удосконалення продукції та покращення діяльності підприємства; поліпшення відповідності виконання робіт і підвищення їх ефективності; особлива відповідальність кожного працівника за якість продукції в рамках своєї компетенції; взаємовигідні партнерські стосунки з постачальниками та споживачами, залучення їх до співпраці щодо удосконалення якості; якість, як фундамент стійкого розвитку.

Внутрішні цілі підприємства в управлінні оцінки відповідності

Досягнення головної мети буде здійснюватися шляхом втілення в життя наступних внутрішніх цілей: прагнення досконалості та постійного розвитку; забезпечення стабільності відповідності продукції, що виготовляється, вимогам замовника, діючим стандартам; підвищення професіоналізму робітників; зниження плинності кадрів; покращення умов праці персоналу; забезпечення стабільного фінансового стану підприємства.

Основні шляхи досягнення цілей

Керівництво вважає, що поставлені цілі можуть бути досягнуті шляхом: системного вивчення потреб споживачів та їх задоволення з використанням ефективного зворотного зв'язку; збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції за рахунок застосування гнучких форм співробітництва зі споживачами; постійного оновлення асортименту продукції з урахуванням вимог ринку; оновлення та модернізації матеріально-технічної бази; удосконалення технологій та організації виробництва; сертифікації продукції; підвищення вимог до якості на всіх етапах виготовлення продукції і функціонування підприємства; прагнення кожного працівника до досягнення стану «нуль дефектів»

Зобов'язання керівництва в системі оцінки відповідності

Керівництво підприємства зобов'язується: створювати необхідні умови для реалізації Політики в сфері оцінки відповідності; забезпечувати виробництво фінансовими, кадровими, матеріальними та технічними ресурсами; всебічно підтримувати діяльність працівників, яка спрямована на вдосконалення системи оцінки відповідності; здійснювати аналіз, постійний і діючий контроль за

функціонуванням усіх елементів оцінки відповідності; забезпечувати працівників необхідними методами та засобами контролю якості процесів.

Зобов'язання працівників в системі оцінки відповідності

Кожний співробітник підприємства зобов'язується: свідомо і відповідально дотримуватися чинних вимог у сфері оцінки відповідності; здійснювати контроль якості, виявляти невідповідності на всіх етапах виготовлення продукції та сприяти попередженню їх появи; вносити пропозиції щодо поліпшення якості.

Керівництво та працівники беруть на себе відповідальність за реалізацію політики в сфері оцінки відповідності, яка є основою розвитку та процвітання підприємства.

Вважаємо, що висока якість діяльності допоможе зберегти довіру споживачів до підприємства та знайти нових прихильників нашої продукції.

Керівництво підприємства приділяє значну увагу актуалізації, аналізу та постійному поліпшуванню результативності діючої системи управління якістю.

ТОВ «Тетрада»

Випробувальний підрозділ технологічної лабораторії

**Протокол випробувань шкільних зошитів № 1912-1914/00917 СЗ/17
20.10.2017**

- ✓ Вид випробувань - фізико-хімічні випробування
- ✓ Вид продукції з паперу:- **зошити шкільні;**
- ✓ Кількість аркушів: 12 аркушів
- ✓ Вид лініювання - клітинка

Зразки в кількості 3 (трьох) зошитів відібрані за ДСТУ 4736:2007 на ТОВ «Тетрада» від партії в кількості 100 одиниць

Дата відбору зразків - 20.10.2017

Умови проведення випробувань: температура 21 °С, вологість 64 %.

Результати фізико-хімічних випробувань

Показник	Шкільні зошити За лініюванням – клітинка		Дослідний зразок
	Норма за НД	Методи випробування	
Маса площею 1 м ² , г	65.0±2.0–2.5	ГОСТ 13199-88	65
Ступінь проклеювання, мм	1.2 – 1.8	ГОСТ 8049-62	1,75
Розривна довжина (в середньому за двома напрямками), м	3500–3700	ГОСТ 13525.1-79	3570
Білість, %:			
- з оптичним відбілювачем	83.0–88.0	ГОСТ 30113-94	87
- без оптичного відбілювача	78.0–82.0		79
Непрозорість, не менше %	90.0	ГОСТ 8874-80	96
Засміченість (кількість смітинок на 1 м ²) площею 0.1–0.5 мм ² включно	80–100	ГОСТ 13525.4-68	99
Вологість, %:	6.0±1.0	ГОСТ 13525.19-91	6,7
Щільність, г/см ³	0.75–0.85	ГОСТ 27015-86	0,83

Висновок: Випробувальний зразок шкільних зошитів по вищеперерахованих показниках **відповідає** вимогам ДСТУ 4736:2007 «Зошити шкільні. Технічні умови» та ДСанПіН №77/13344 «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей».

 МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНА СИСТЕМА СЕРТИФІКАЦІЇ УкрСЕПРО		Серія ВГ
СЕРТИФІКАТ ВІДПОВІДНОСТІ UA 1.003.0037618-16		
Зареєстровано в Реєстрі за № _____ Зарегистрирован в Реестре _____		
21 жовтня 2016 до 20 жовтня 2017		
Термін дії з _____ Срок действия с _____		
Продукція Продукция	Зошити шкільні	код УКТ ЗЕД, ТН ЗЕД 17.23.13 код ДКПП, ОКП
Відповідає вимогам ДСТУ 4736:2007 "Зошити шкільні. Технічні умови", Соответствует требованиям ДСанПіН 5.5.6-138-2007 "Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей" за показниками: характеристика зошитів за розміром, лінуванням та скріпленням		
Виробник продукції Изготовитель продукции	ТОВ "Тетрада" адреса: вул. Київська, буд. 77/9, с. Тарасівка, Кієво-Святошинський р-н., Київська обл., 08161, Україна	код ЄДРПОУ 21682819
Сертифікат видано Сертификат выдан	ТОВ "Тетрада" адреса: вул. Київська, буд. 77/9, с. Тарасівка, Кієво-Святошинський р-н., Київська обл., 08161, Україна	код ЄДРПОУ 21682819
Додаткова інформація Дополнительная информация	Добровільна сертифікація. Зошити шкільні, що виготовляються серійно з 21.10.2016 до 20.10.2017. Технічний нагляд за сертифікованою продукцією здійснюється шляхом контрольних випробувань продукції згідно з договором № 38-00987/16 від 04.10.2016 один раз на рік. Без відмітки на звороті про проведення технічного нагляду у зазначений термін сертифікат не дійсний	
Сертифікат видано органом з сертифікації Сертификат выдан органом по сертификации	Орган сертифікації ДП "Укрметртестстандарт". Свідоцтво про призначення, уповноваження – реєстраційні номери № UA.P.003; № UA.PN.003; № UA.MQ.002, атестат акредитації Національного агентства з акредитації України № 10023. (03143, м. Київ, вул. Метрологічна, 4, тел. 526-03-88)	
На підставі На основании	протокол випробувань № 1376-1378/00988-СЗ/16 від 19.10.2016 р. (АВЛ Укрметртестстандарту, адреса: м. Київ, вул. Метрологічна, 4, атестат акредитації № 2Н686).	
Заступник Керівник органу з сертифікації Руководитель органа по сертификации	 підпис	В.Д. Ример ініціали, прізвище
М.П.		Чинність сертифіката відповідності можна перевірити в Реєстрі системи УкрСЕПРО за тел. (044) 537-35-76

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА СИСТЕМА СЕРТИФІКАЦІЇ

Серія ВГ

СЕРТИФІКАТ ВІДПОВІДНОСТІ

UA 1.003.0016719-17

Зареєстровано в Реєстрі Системи за № _____
Зарегистрирован в Реестре Системы

Термін дії з **20 жовтня 2017 до 19 жовтня 2018**
Срок действия с

Продукція **Зошити шкільні**
Продукция

код УКТ ЗЕД, ТН ЗЕД
17.23.13
код ДКПП, ОКП

Відповідає вимогам **ДСТУ 4736:2007 "Зошити шкільні. Технічні умови",**
Соответствует требованиям **ДСанПІН 5.5.6-138-2007 "Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей" за показниками: характеристика зошитів за розміром, лінуванням та скріпленням**

Виробник продукції **ТОВ "Тетрада"** код ЄДРПОУ 21682819
Изготовитель продукции адреса: вул. Київська, буд. 77/9, с. Тарасівка, Києво-Святошинський р-н,
Київська обл., 08161, Україна

Сертифікат видано **ТОВ "Тетрада"** код ЄДРПОУ 21682819
Сертификат выдан адреса: вул. Київська, буд. 77/9, с. Тарасівка, Києво-Святошинський р-н,
Київська обл., 08161, Україна

Додаткова інформація **Добровільна сертифікація. Зошити шкільні, що виготовляються серійно**
Дополнительная информация **з 20.10.2017 до 19.10.2018. Технічний нагляд за сертифікованою продукцією здійснюється шляхом контрольних випробувань продукції згідно з договором № 38-00916/17 від 11.10.2017 один раз на рік. Без відмітки на звороті про проведення технічного нагляду у зазначений термін сертифікат не дійсний**

Сертифікат видано органом з сертифікації **Орган сертифікації ДП "УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ".**
Сертификат выдан органом по сертификации **Свідоцтво про призначення, уповноваження –**
реєстраційні номери № UA.P.003; № UA.PN.003; № UA.MQ.002, атестат акредитації Національного агентства з акредитації України № 10023. (03143, м. Київ, вул. Метрологічна, 4, тел. 526-03-88)

На підставі **протокол випробувань № 1912-1914/00917-СЗ/17 від 20.10.2017 р.**
На основании **(Випробувальна служба УкрТЕСТ ДП "УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ",**
адреса: вул. Метрологічна, 4, м. Київ, атестат акредитації № 2Н686 від 01.06.2017).

Заступник
Керівник органу з сертифікації
Руководитель органа по сертификации

В.Д. Ример
ініціали, прізвище

М.П.

Чинність сертифіката відповідності можна перевірити в Реєстрі Системи за тел. (044) 528-84-28

№ 660331

ТОВ "Укрспецінформграф", зам. 16-366, 2016 р., 14 кб.

		Зареєстровано за № Ref. Certif. No.
10023 ДСТУ EN ISO/IEC 17065	UA.10023.L00013-17	
ДП «УКРМЕТРЕТСТАНДАРТ» SE "UKRMETRESTSTANDART" СЕРТИФІКАТ ВІДПОВІДНОСТІ CERTIFICATE OF CONFORMITY		
Продукція, торгова марка модель <i>Product, trademark, model</i>	зошити шкільні код ДКПП 17.23.13	
Відповідає вимогам <i>Comply with the requirements</i>	ДСТУ 4736:2007 "Зошити шкільні. Технічні умови", ДСанПіН 5.5.6-138-2007 "Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей" за показниками: характеристика зошитів за розміром, лінуванням та скріпленням	
Назва та адреса заявника та/або уповноваженої особи <i>Name and address of the applicant</i> <i>and/or authorized representative</i>	ТОВ «Тетрада», код ЄДРПОУ 21682819, адреса: вул. Київська, буд. 77/9, с. Тарасівка, Києво-Святошинський р-н, Київська обл., 08161, Україна	
Назва та адреса виробника <i>Name and address of the manufacture.</i>	ТОВ «Тетрада», код ЄДРПОУ 21682819, адреса: вул. Київська, буд. 77/9, с. Тарасівка, Києво-Святошинський р-н, Київська обл., 08161, Україна	
Додаткова інформація <i>Additional information</i>	зошити шкільні, що виготовляються серійно з 20.10.2017 до 19.10.2018. Контроль за виробництвом сертифікованої продукції здійснюється шляхом контрольних випробувань зразків продукції згідно з договором № 38-00916/17 від 11.10.2017. (один раз на рік)	
Виданий на підставі <i>Issued on the grounds of</i>	протокол випробувань № 1912-1914/00917-СЗ/17 від 20.10.2017 (Випробувальна служба УкрТЕСТ ДП "УКРМЕТРЕТСТАНДАРТ", адреса: вул. Метрологічна, 4, м. Київ, атестат акредитації № 2Н686 від 01.06.2017).	
Заступник керівника органу з сертифікації <i>Deputy director of Conformity Assessment Body</i>		
Дата реєстрації: 20.10.2017 <i>Date</i>	Чинний до: 19.10.2018 <i>Expiry date</i>	
<p>Даний сертифікат виданий ООВ ДП «УКРМЕТРЕТСТАНДАРТ» (4, вул. Метрологічна, Київ, 03143, Україна) та може бути відтворений тільки повністю. Будь-яка публікація або часткове відтворення змісту сертифіката можливе лише з письмової згоди ООВ ДП «УКРМЕТРЕТСТАНДАРТ». Сертифікат без підпису та печатки не дійсний. <i>This Certificate issued by the CAB SE "UKRMETRESTSTANDART" (4, Metrológichna str., Kyiv, 03143, Ukraine) and may not be reproduced other than in full. Any publication extracts from the Certificate requires written permission of the CAB SE "UKRMETRESTSTANDART". The Certificate without signature and stamp is not valid.</i></p> <p>Чинність сертифіката можна перевірити за телефоном та на веб-сайті: +38 (044) 526-03-88, www.certip@ukrcsm.kiev.ua <i>Validity of the certificate can be checked by phone or at website</i></p>		